

Proletari din toate țările, uniți-vă!
Anul XII nr. 12 (408) — 23 martie 1963

Flacăra

12

Actorul FLORIN PIERSIC
de la Teatrul Național „I. L. Caragiale”.
Fotografie de Dan Birlădeanu

REDACTIA: BUCUREȘTI, PIATA ȘCINTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 24 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flacării ♦

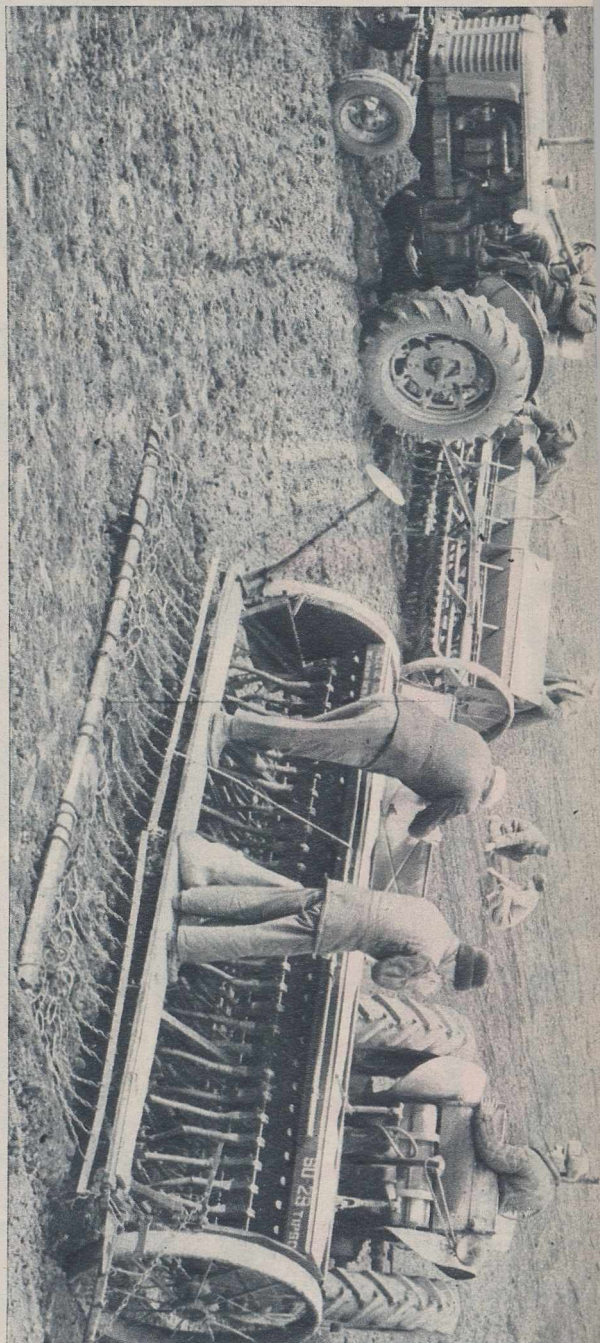

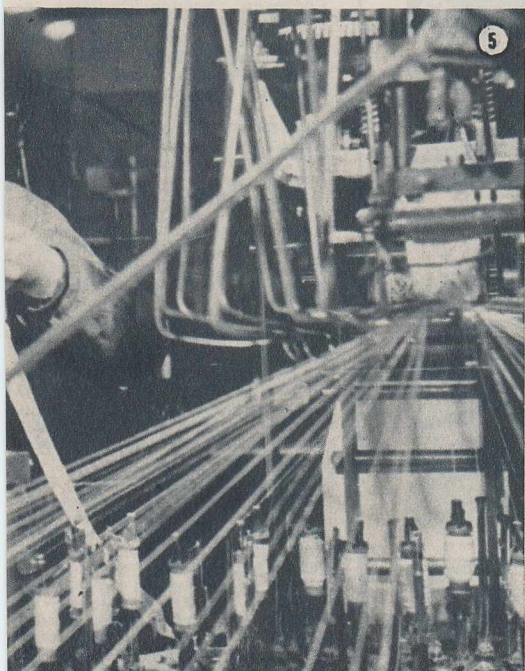
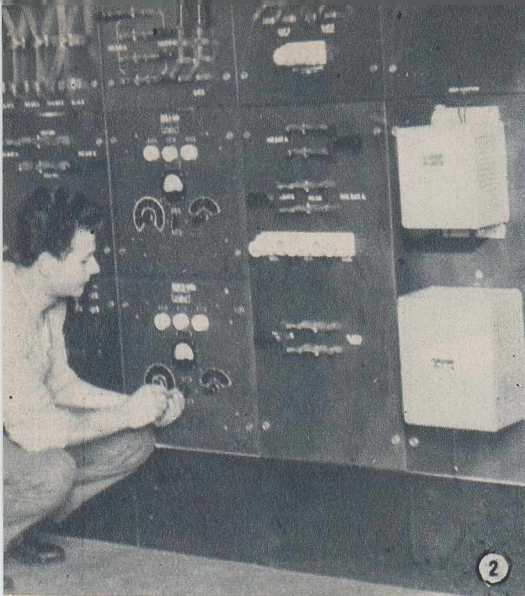

Proletari din toate țările, uniți-vă!
Anul XII nr. 12 (408) — 23 martie 1963

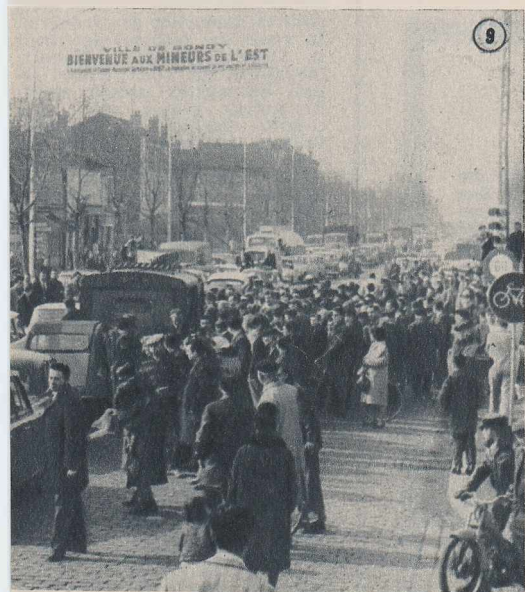
Iacăra

12

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocro

1 Campania de însămînțare de mazăre și muștar în cultură intercalată este în toi la G.A.C. din Cumpăna, Raionul Negru Vodă, Regiunea Dobrogea.

2 Verificarea finală a unuia din panourile de comandă ale noilor centrale telefonice automate care în curînd va intra în funcțiune la Roman.

3 În această săptămînă au avut loc lucrările sesiunii adunării generale a Academiei R. P. Romîne. Fotografia noastră înfățișează prezidiul adunării generale.

4 Selecționarea semințelor de porumb stă acum în centrul preocupărilor colectiviztilor de la G.A.C. din Mihăilești, Raionul Drăgănești-Vlașca, Reg. București.

5 Datorită atenției și grijii cu care lucrează muncitorii de la Fabrica „Solidaritatea” din Satu-Mare, dantelele de calitate produse aici sînt căutate pretutîndeni.

6 Mezzosoprana Zara Doluhanova, Artistă a Poporului a R.S.F.S.R. și R.S.S. Armene, se află din nou în mijlocul nostru.

7 Uzina „Balanța” din Sibiu este specializată în producția de cîntare, aparate de măsură și control, aparate de încercare a durității metalelor etc. Un nou lot de cîntare se pregătește pentru expediție.

8 9 Două imagini care reflectă marea amploare a luptei greviste a minerilor francezi și puternica mișcare de solidaritate cu aceștia. În fotografia 8: mai multe mii de mineri din bazinul Lorenei demonstrează pe străzile orașului Pantin. În fotografia 9: la Bondy, ca și pretutîndeni pe unde a trecut, coloana de camioane și mașini în care s-au aflat participanții la marea „marș spre Paris” al minerilor greviști a fost salutată cu căldură de populație.

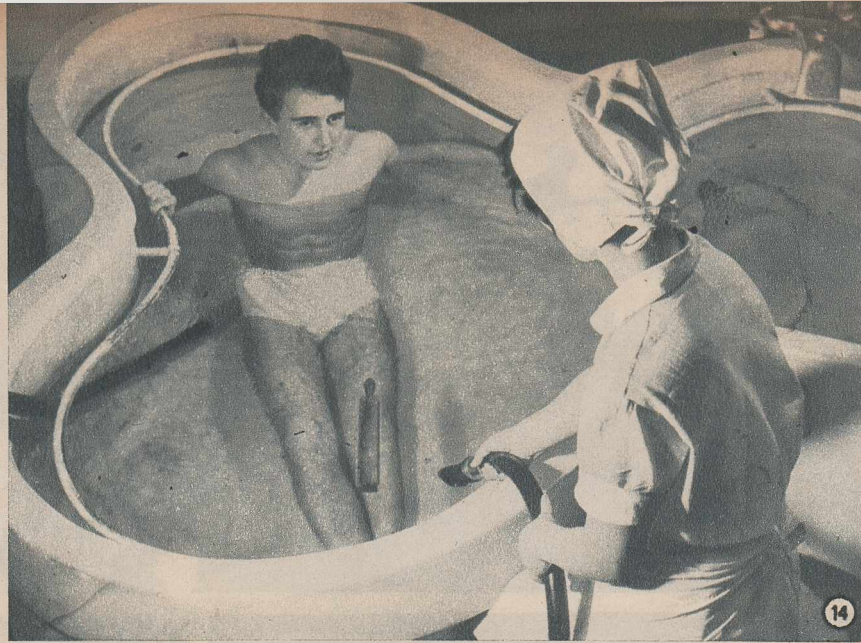

10 „Vota comunista”. Prin această chemare, prezentă nu numai la Palermo (în fotografie) ci și în întreaga Italie, cetățenii sînt îndemnați, în preajma alegerilor parlamentare de la 28 aprilie, să-și dea votul Partidului Comunist — luptător consecvent pentru reforme structurale interne și pentru o politică de coexistență pașnică pe plan extern.

11 Cu zece de morți și răniți s-a soldat explozia produsă la o uzină metalurgică din apropiere de Arnsberg (R. F. Germană).

12 Inundațiile din comitatul Northumberland (Anglia) au produs mari ravagii. La Morpeth (în fotografie) apele au acoperit străzi întregi, făcînd sute de victime.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

13) Duminică trecută a început returnul campionatului categoriei A de fotbal. Pasionații acestei discipline, prezenți pe stadioane, au avut primele bucurii și, bineînțeles, primele decepții. Așa-i la fotbal! Fotografia noastră surprinde un moment din întâlnirea directă dintre Constantin (Steaua) și Marin (Crișana).

14) La Institutul de balneologie și fizioterapie din București se fac cercetări asupra metodelor de tratament balnear, în vederea obținerii celei mai mari eficacități terapeutice. În fotografie: secția de hidroterapie în timpul aplicării unui tratament prin duș subacvatic.

15) Printre obiectivele de cercetare ale laboratorului de medicină nucleară al Institutului oncologic din București se află și urmărirea felului în care se încorporează în țesuturile tumorale substanțele marcate cu radiolizotopi.

Fotocronica Flacării

16) În ciuda protestelor opiniei publice mondiale împotriva reprimării sângeroase a patrioților irakieni, la numai câteva zile după asasinarea lui Husein Radaui (Salam Adil), secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Irak, și a doi tovarăși de al săi, alți 25 de comuniști au fost condamnați la moarte și executați. În fotografie: Husein Radaui.

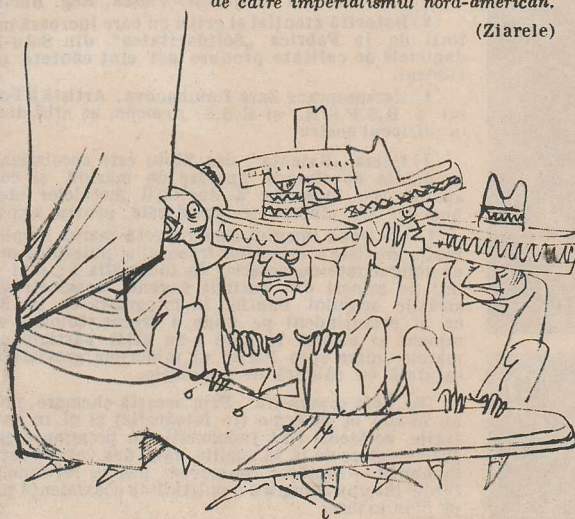
17) În Siria continuă să fie menținută starea excepțională. Camioane cu soldați și mașini blindate patrulă pe străzile Damascului.

Cik DAMADIAN

Conferința președinților statelor din America Centrală, desfășurată la San José (Costa Rica) în prezența președintelui Kennedy, a scos în evidență încă o dată subordonarea acestor țări de către imperialismul nord-american.

(Ziarele)

Pe picior de egalitate...

DUMINICĂ 24 MARTIE 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — Telejurnalul pionierilor; „Dresură veselă” — emisiune realizată cu concursul Circuitului de Stat; Filmul pentru copii „Urechilă” 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate. Din cuprins: „Noutăți din agricultură”; Sfatul agronomului; Reportaj; De la un meridian la altul; Demonstrație practică de tăiere a viței de vie în condițiile acestuia an în podgoria Dealul Mare; De vorbă cu specialiștii în organizarea teritoriului agricol; Muzică populară românească 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Cântă: Maria Butaciu, Adriana Codreanu, Benone Sinulescu, acompaniați de o formație din Orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii dirijată de Radu Voinescu 19.45: Filmul artistic „Frumoasa americană” — o producție a studiourilor franceze 21.25: „Pe aripile cîntului și dansului” cu: Iolanda Mărculescu, Vera Rudeanu, Valentina Massini, Cora Benador, Martha Herțeg-Horvath, Magdalena Popa, Elena Dacian, Ion Piso, Valentin Loghin, Sergiu Ștefanski, Amatto Căcutulescu, Eugen Mărcui, Bojdar Petrov ș.a. În încheiere: Buletin de știri.

LUNI 25 MARTIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru pionieri și școlari: „Tehnica în timpul Renașterii” 19.45: Vitrina literară 20.30: Filmul artistic „Căzută din lună” (Studiourile din R.S. Cehoslovacă) 21.55: Telesport. În încheiere: Buletin de știri.

MĂRTI 26 MARTIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — „Prelucrarea metalelor prin laminare și instalații moderne de laminare” 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii: „Unde au zburat cei șapte scaii zglobii” 19.30: Emisiunea de știință — ciclul „Metode nucleare de măsurare a timpului” (II) 19.40: Filmul artistic „Vară romantică” (Studioul cinematografic „București”) 20.55: Telemagazin. În încheiere: Buletin de știri.

MIERCURI 27 MARTIE 17.00: Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: Telejurnalul săptămânii; Măsură tehnico-organizatorică pentru îndeplinirea planurilor de producție; În vizită cu aparatul de filmat la Uzinele „1 Mai” Ploiești; Inovații și inovatori; Tineri soliști de muzică ușoară 19.00: Emisiunea pentru sate. Din cuprins: Cronică din Bărăgan; Tribuna frunțașilor; Pentru mecanizatori; Reportajul filmat „O zi printre colectiviztii din Românești, Regiunea Ploiești”; Cărți și reviste; Muzică populară românească. În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori; Buletin de știri.

JOI 28 MARTIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — „Obținerea cauciucului sintetic” 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru copii: „Căpitanul Val-Virteș și cele 7 + 1 minuni ale lumii” 19.30: Emisiunea de teatru: „Fedra” de Racine. Interpretă un colectiv al Teatrului de Stat din Timișoara. În încheiere: Buletin de știri.

SÂMBĂȚĂ 30 MARTIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Jocuri pionieresti 19.45: În fața hărții 19.55: „Scrisoarea Tatiane”, scenetă de Vladimir Dîhovicinii — cu Ion Punea, Silvia Popovici, Rodica Tapalagă, Elena Ioachim, Lucia Mara, Ștefan Tapalagă, Lazăr Vrabie 20.30: Filmul documentar „Campionatul de patinaj viteză” 20.45: Actualitatea cinematografică 21.25: Melodii de dragoste. Își dau concursul: Zenaida Pally, Angela Moldovan, Valentin Teodoran și Vasile Micu. În încheiere: Buletin de știri.

În pagina 21-23:
programul de radio

La început de primăvară,
tractoarele S.M.T.-ului
Topraisar se îndreaptă către
prima întâlnire cu ogoarele
Raionului Negru Vodă.

Și-au regăsit locurile pre-
ferate.

cronica de primăvară '963

Noi modele de pantofi au
apărut în vitrine.

De obicei îi dăm primăverii dreptul de a-și purta numele numai după ce ne copleșește prin deplinătatea fețelor sale; adică atunci când nu mai vedem nici o bucățică de zăpadă, când punem la naltalină paltoanele ori când în parcuri găsim din ce în ce mai greu un loc. Mai mult ca oricând, acum, după o iarnă ce a ținut să-și arate din plin puterile, am fi vrut ca primăvara să sosească fix la întâi martie. Și cu toate acestea, deși ne încruntăm încă pentru că soarele când apare, când se lasă acoperit de nori, deși privim mereu înspre copaci doar-doar le-om vedea toți mugurii plesniți, cred că noi „ne pricepem la primăvară, știm cum să ne bucurăm de venirea ei“. Spunând toate acestea, mă gândesc la neașteptatele cuvinte pe care într-o primăvară de demult Geo Bogza le adresase îndrăzneț: „să te pricepi la primăvară, să știi cum să te bucuri de venirea ei, înseamnă să mergi prin Bărăgan strivind pământul sub picioare...“

Dar de atunci au trecut aproape treizeci de ani și printre multele lucruri minunate pe care le-am învățat, îl socot și pe acesta: știm să ne bucurăm cu adevărat de sosirea primăverii. Pentru că nu așteptăm să ne dea buzna în casă, pentru că nu privim marea înnoire a naturii fără să ne simțim părtași, colaboratori intimi ai acestui proces. Un chestionar cam în acest fel: „Cum vă pricepeți la primăvară?“ nu ni s-ar părea astăzi excentric. În primul rînd, pentru

că știm să-i ieșim în întâmpinare. E de ajuns o privire în jur ca să ne dăm seama de acest lucru. Să ne gândim, bunăoară, la miile de tractoare ce pornesc pe câmpiile țării. Să nu uităm străzile pe care în aceste zile ne-am plimbat pentru ultima oară și pe care s-a pus de curînd inscripția „Șantier“. Peste cîteva luni vor răsări și aici luminoasele blocuri ale noii noastre arhitecturi.

Să ne gândim la sutele de mîini care ne-au pregătit imprimeurile ori pantofii moderni pe care-i vedem în vitrine.

Să ne închipuim de pe acum culorile florilor pe care le-au crescut pentru noi oamenii serelor, atunci când ne uităm cu amărăciune cum scade mercurul în termometru. În aceste zile gingașele răsaduri iau drumul parcurilor.

Toate acestea și încă multe altele fac parte dintr-o altă înțelegere a primăverii, purtînd amprenta zilelor noastre, a anului 1963.

Se înțelege, nu trecem cu vederea firul de ghiocel ori suavele fete ale lui Botticelli. Dar adăugăm lîngă ele șantierul de curînd deschis ori șirul de tractoare ce ies pe poarta fabricii. O facem cu conștiința că nu atentăm la frumusețea primăverii, ci, dimpotrivă, că știm și putem să ne bucurăm într-adevăr de venirea ei.

Magda MIHĂILESCU
Fotografii de S. STEINER

E știut, numărul amatorilor de motociclism crește în fiecare primăvară. Mai ales că, de curând costul motocicletelor „Carpați” s-a redus.

În primele zile ale primăverii pe șantierele bucureștene numeroase blocuri au intrat în faza de finisare, așa cum este și acest bloc de pe șantierul 4 din Parcul Floreasca.

Primăvara înseamnă și reînceperea activității competiționale în cele mai multe discipline sportive. În primele zile cu soare, cicliștii și-au făcut și ei apariția pe șosele.

Bineînțeles, muzica nu poate lipsi din pregătirile de sezon. Fotografia noastră l-a surprins pe tînărul cîntăreț Constantin Drăghici, împreună cu Orchestra „Electrecord”, în timp ce imprimă cîntecul lui Enrico Fanciotti „Nu ești de vină tu, de vină-i numai primăvara”.

cronică de primăvară '963

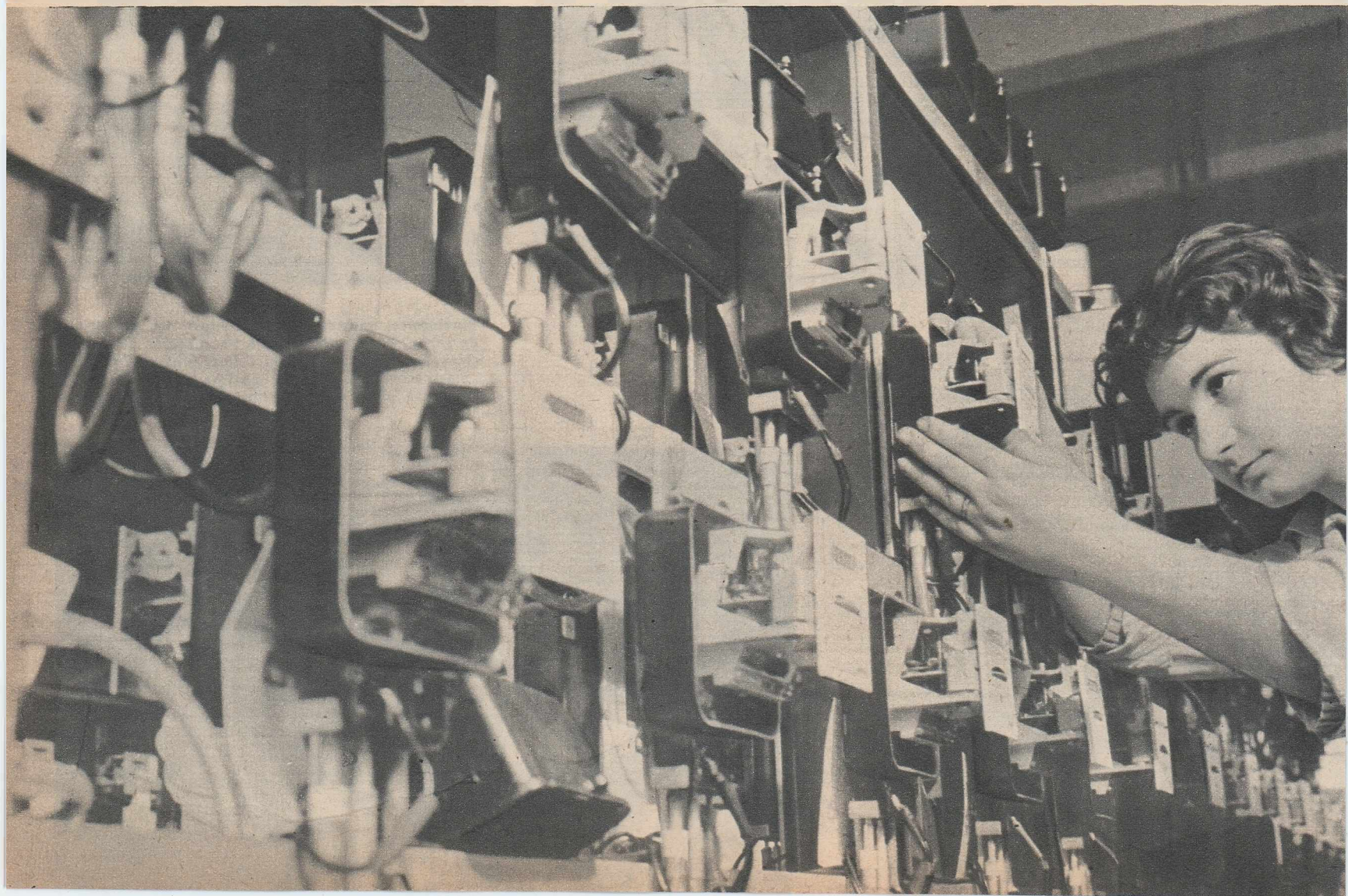
Cîteva din cele 500.000
de răsaduri ale serelor Sfa-
tului popular al Raionului
„30 Decembrie” sînt gata
de drum.

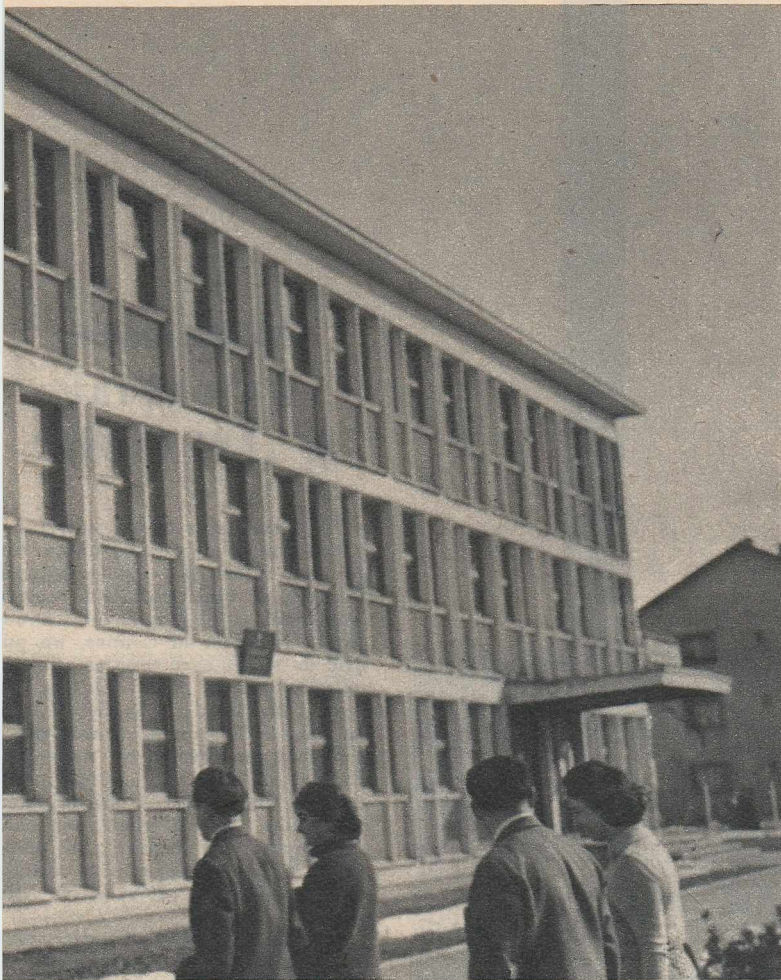

Contorul monofazat este
unul din produsele noi pe
care întreprinderea „Elec-
tromagnetica” a început
să le producă în primă-
vara lui 1963. ↓

Pentru elevii de la cursurile fără
frecvență luna martie înseamnă
emoțiile primelor examene.

În primele zile cu soare, casele de modă din București, împreună cu întreprinderile de confecții, au prezentat numeroase modele noi.

teatru

„A doua distribuție”

O veche dorință a spectatorilor, aceea de a vedea cît mai des și pe cît mai mulți dintre actorii noștri în roluri din cele mai variate, începe să se realizeze.

În adevăr, în ultima vreme, sistemul „cele de-a doua distribuții” funcționează mai intens în toate teatrele, tinzînd să devină o practică obișnuită.

Se reia astfel una din cele mai rodnice și mai creatoare tradiții ale teatrului nostru: posibilitatea competiției actoricești în același rol, competiție stimulatorie pentru teatru și actor și extrem de atractivă pentru public.

Nu pot uita că a fost o vreme — e desigur mult de atunci — cînd pe scena Teatrului Național din București puteau fi văzuți în aceeași stagiune, în rolul lui Hamlet, George Vraca, George Calboreanu, V. Valentinianu sau Ion Manolescu. În rolul lui Harpagon din „Avarul” lui Molière au rămas deopotrivă memorabile creațiile lui Iancu Brezeanu și Nicolae Soreanu. Și oare nu într-o asemenea „a doua distribuție” a fost creat acel neîntrecut Iago din „Othello” de către Mihai Popescu?

O bună bucată de timp tradiția a fost oarecum întreruptă. Dublurile în spectacole erau — cu rare excepții — determinate de boala vreunui actor sau alte motive mai mult sau mai puțin întâmplătoare. Reluarea ei ne bucură. Pare — din studierea noilor distribuții — că se intenționează de a se face din această metodă o pirghie importantă pe de o parte pentru a da actorilor de frunte posibilitatea să atace concomitent o serie de roluri de

primă linie, pe de alta pentru a promova cu mai mult curaj tineretul. E semnificativ de pildă că de la început rolul Claire Zachanassian din „Vizita bătrînei doamne” a fost încredințat Aurei Buzescu și Elvirei Godeanu. După cum tot în aceeași piesă rolul Alfred III va fi jucat deopotrivă de un maestru de talia lui Jules Cazaban și de unul din cei mai talentați actori ai tinerei generații, Matei Alexandru. Tot pe scena Teatrului Național au intrat în rolurile Macbeth și Lady Macbeth și C. Bărbulescu, și Marietta Anca. Damian Crișmaru îl dublează pe Florin Piersic și aici și în „Mașina de scris”. În „Orfeu” Eva Pătrășcanu joacă rolul Carol alternativ cu Silvia Popovici. La Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” a intrat în Jacques melancolicul din „Cum vă place” Gh. Ghițulescu, iar Gh. Oancea îl dublează pe Rebengiu în Orlando. Cîte posibilități de valorificare a unor talente nu totdeauna suficient folosite pînă acum!

Exemplele ar putea continua. Aproape că nu e teatru în care „a doua distribuție” să nu-și facă loc. E drept, nu peste tot dublurile prezintă același interes, nu peste tot ele constituie o îmbogățire a spectacolului, o căutare, o experiență și poate o realizare superioară premierei. Dar important e că în multe cazuri asemenea căutări artistice sînt evidente.

Pentru critica dramatică este o bucurie și în același timp o datorie de onoare de a urmări noile distribuții, de a analiza creația fiecărui actor, descoperind aportul său original în rol.

Cu condiția ca regizorii spectacolelor să aibă grijă ca noile distribuții să fie în primul rînd semnificative din punct de vedere artistic, să lucreze cu ele la fel de intens, de pasionat, de interesat ca înainte de primele reprezentații, să nu stîrbească nimic din unitatea spectacolelor, din stilul lor, din viziunea de ansamblu; e de așteptat ca într-o mișcare teatrală cu atîtea forțe actoricești ca a noastră, fiecare „a doua distribuție” să devină o nouă premieră.

Traian ȘELMARU

povestea vorbei

Împrumuturi ciudate

Am avut adesea prilejul să arătăm că vocabularul oricărei limbi se îmbogățește necontenit cu cuvinte noi. Cum se nasc cuvintele acestea? De unde le luăm? În foarte multe cazuri, răspunsul e simplu: se împrumută din alte limbi. Se întâmplă însă uneori un lucru foarte curios: împrumutăm cuvinte pe care le avem de mult!

Mărunt e un cuvînt românesc foarte vechi; el e rezultatul schimbărilor suferite, în curs de două milenii, de latinescul *minutus* (mic, slab). Mai aproape de vremea noastră, a apărut în românește *minut*, împrumutat din limba franceză, cu un aspect și cu un înțeles care nu ne sugerează o înrudire cu *mărunt*. De fapt, *minut* e la origine același cuvînt latin; *minutul* nu este oare o diviziune

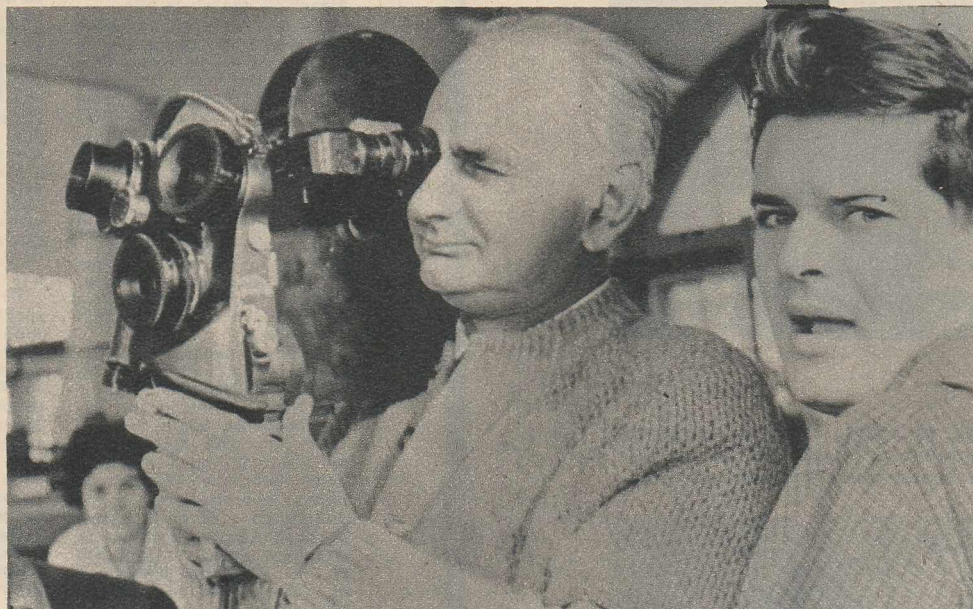
„măruntă” a timpului? Dar atunci de unde provine diferența atît de vizibilă dintre *mărunt* și *minut*? Din faptul că *mărunt* ne-a fost transmis direct din latinește, iar *minut* — printr-un intermediar: limba franceză, care la rîndul ei l-a împrumutat din latină.

Tot așa l-am împrumutat din franțuzește pe *dens*, deși îl aveam de mult pe *des*. La baza amîndurora e un singur cuvînt latin: *densus*. Latina ni l-a lăsat moștenire pe *drept* (din *directus*), ulterior însă l-am împrumutat pe *direct* (care provine tot din *directus*).

Împrumutul se poate repeta: din latină ne-a rămas cuvîntul *măiestru*, la care s-au adăugat în decursul timpului: *maistru* (din limba germană, unde se zice *Meister*), *măeșter* (din maghiară: *mester*), *maestru* (de astă dată din italiană: *maestro*). Atît cuvîntul german, cît și cel maghiar și italian sînt împrumutate din latină; pînă la urmă se vede că *măiestru*, *maistru*, *măeșter* și *maestru* sînt unul și același cuvînt latinesc — *magister*, care însemna „dascăl, profesor, conducător”, împrumutat la date diferite și din limbi diferite.

Sorin STATI

Actualități cinematografice

„TĂBĂCARI” — epilogul unui reportaj de altădată

Un publicist de talent, însoțit de un grafician tot atât de inspirat au îndrăznit în urmă cu vreo 30 de ani să pătrundă în iadul tăbăcăriilor ce se înșiruiau pe cheiul Dimboviței. Au cutreierat fabricile de pielărie și au dat glas, în paginile revistei „Cuvântul liber”, revoltei iscate de această coborâre în infern. Numele lor: Geo Bogza și Jules Perahim.

„O tăbăcărie din zilele noastre este tot ce poate fi mai odios pe fața pământului!” — exclama Geo Bogza într-unul din reportajele sale din 1934.

Dar acum? Pentru a răspunde la această întrebare, Studioul cinematografic „Alexandru Sahia” l-a invitat pe scriitor să însoțească echipa de cinești care a realizat reportajul despre noua tăbăcărie minerală, recent intrată în funcțiune la Combinatul de cauciuc Jilava. Filmul, semnat de regizorul Mirel Ilieșu și de operatorul Sergiu Huzum, a devenit o confruntare a amintirilor de altădată cu realitățile zilelor noastre.

Zguduitoarele scene evocate de reportajele lui Geo Bogza și de desenele lui Perahim se suprapun într-un elocvent dialog cu imaginile zilei de azi. „Am făcut, spunea scriitorul, o incursiune memorabilă și dureroasă în cursul căreia de atâtea ori ne-a venit în minte: «Lăsați orice

Alături de creatorii filmului, scriitorul Geo Bogza a venit să înscrie pe peliculă epilogul reportajului său de altădată despre „Tăbăcarii”.

șperanță...»” Și, în locul contururilor unui desen de Perahim, evocând infernul tăbăcăriilor de altădată, aparatul de filmat descoperă sălile luminoase ale fabricii de azi, înzestrate cu utilaj tehnic modern. Ritmul larg al mișcării mașinilor automate, jocul viu al culorilor unei fabrici ce trăiește la nivelul civilizației industriale a socialismului sînt evidențiate prin contrastul ce-l prezintă cu viziunea de coșmar a oamenilor goi, efectuînd o muncă satanică, în mijlocul murdăriei monstruoase din tăbăcăria de altădată. Privirilor de o fixitate desperată, chipului halucinant al muncitorului istovit din uzina proprietate a exploatatorilor — îi răspunde în imaginile filmului privirea calmă a muncitorului de astăzi, gestică firească a muncitorului stăpîn, a muncitorului creator.

Iar epilogul adăugat de Geo Bogza reportajelor sale despre tăbăcării sună ca un omagiu adus muncitorului stăpîn și creator: „Tot ce era caznă infernală, tot ce părea blestem de neînlăturat în vechile tăbăcării, a fost înlăturat aci și înlocuit cu condițiile unei munci umane și demne... Tot ce era îngrozitor pe vremuri și părea fără soluție, și-a găsit soluția sub bolțile luminoase ale acestei fabrici, rod demn de cea mai mare laudă al revoluției și al orînduirii socialiste din țara noastră”.

Ana ROMAN

Michelangelo Antonioni și „AVENTURA”

În curînd spectatorii noștri vor putea cunoaște creația unuia din cei mai talentați regizori italieni. E vorba de cineastul Michelangelo Antonioni și de filmul său „Aventura”. În 1960, la Cannes, un public de snobi care umplea pînă la refuz sala unde rula filmul a fluierat „Aventura”, a hohotit isteric la scenele cele mai dramatice, a provocat un vacarm de nedescris. Există în film un anume mesaj care zgîria o pătură obișnuită cu un anume mod de viață, așa cum capodopera lui Fellini „La dolce vita” a înfruntat oprobiul autorităților laice și eclesiastice din Italia.

Întrebat odată de critici care este filmul pe care-l consideră cel mai important în cariera sa, Antonioni, creatorul „Noaptea”, al „Eclipsei” și al altor producții cinematografice de prim rang, a răspuns: „Aventura”. „Pentru că e acel care m-a provocat cele mai mari chinuri, care m-a învățat decît ce mai mult, care m-a constrîns mai mult decît oricare altul să mă confrunt” — a adăugat Antonioni.

Subiectul „Aventurii” este extrem de simplu, de linear. Doi tineri, care se iubesc dar nu se înțeleg, pleacă, împreună cu grup de prieteni, într-o croazieră pe un iaht. Anna (interpretată de Lea Massari), după ce încearcă să aibă o explicație cu Sandro (interpretat de Renzo Ricci) dispăre în timp ce iahtul face escală lîngă o mică insulă părăsită. Împreună cu Claudia, prietena Annei (interpretată de admirabila actriță Monica Vitti)

Lumea lui Marilyn Monroe

andro își caută zadarnic iubita. peregrinările lor, Sandro și audia descoperă că se iubesc. audia, care e sfișiată între hotă-rea de a-și păstra dragostea lui andro și dorința de a-și regăsi salva prietena, constată, într-o ome împrejurare, imposibilita- zădărnicia sentimentelor ei a de Sandro.

Dincolo însă de acest subiect, aparență banal, Antonioni a dat natura și substanța relați- între oameni în sfera iubirii. eastul italian, destrămind ilu- e unui decor fastuos, al vieții huzur a unor privilegiați, ist critic în adevăratul sens al ritului, dezvăluie cu subtili- e și finețe golul lăuntric al or asemenea personaje, plictisul nai ales fragilitatea sentimente- imposibilitatea de a comunica, a se găsi și regăsi pe terenul cel i intim al sentimentelor umane, dragoste. Procesul de dezumani- pe care îl observă cu luciditate onioni pe acest plan, neantul irii, devine cu atât mai răscolitor cu atât mai acuzator pentru o ietate care distruge în profun- e personalitatea umană.

reponderența peisajului, care pă un rol egal cu al actorilor în asmiterea mesajului filmului, il zgomotului, care înlocuiește oape complet comentariul mul- ul, „lungimile“ deliberat acor- e atmosferei, convorbirii sau lnirii dintre eroi pentru a rca pregnant durata sint câteva caracteristicile stilului cine- tografic al lui Antonioni.

Ion MIHĂILEANU

Domnii de la „XX-th Century Fox“ răsuflă ușurați. Deocamdată, cunoscuta firmă cinematografică a izbutit să evite falimentul. Bilan- țul catastrofal al anului 1962, cu cele 3 filme produse față de 50 cîte producea anual în trecut, a fost încheiat cu prețul unor acrobații financiare greu de calificat drept legale și cu zgomotoasa îndepărtare din fruntea consiliului de administrație al „Fox“-ului a unuia din cei mai abili oameni de afaceri din cetatea filmului, Spyros Skouras, cel care în urmă cu vreo 10 ani a mai scos o dată aferea din impas. Într-adevăr, el e autorul faimoasei „Operații cinematiscop“, prin care firma „Fox“, însușindu-și invenția inginerului francez Chrestien, a invadat lumea cu filmele pentru ecran lat și — firește — cu instalațiile necesare exploatării lor.

Se vede însă că nerecunoștința e regulă de conduită la „Fox“. În căutarea unei lovituri cinematografice de anvergură, capabilă să salte cifra de afaceri, domnii de la „Fox“ au avut ideea unui film ieftin și rentabil sută la sută. Și-au adus aminte de un nume pe care un rest de scrupule morale i-ar fi îndemnat să-l uite: Marilyn Monroe! Deoarece, și moartă, Marilyn rămîne proprietatea firmei „Fox“. Uzînd de drep- turile sale asupra tuturor filmelor în care apare vedeta recent dispă- rută, firma le-a retras din circulație. Secvențe din ele, alături de sce- nele ultimului film al actriței, rămas neterminat, vor sluji la montarea unei „monumentale“ realizări intitulate „Lumea lui Marilyn Monroe“.

„Ceva trebuie să se întîmple...“ — glăsuia titlul filmului în care juca Marilyn Monroe în vara anului 1962. Și s-a întîmplat! La capătul unei lupte inegale, în care presa de senzație se aliase împotriva ei cu stăpînii firmei „Fox“, Marilyn Monroe a cedat. Vedeta nr. 1 a ecranu- lui american a căzut victimă nemilosului „star-system“ hollywoodian, care îi dăduse viață. Într-o dimineață de august a fost găsită moartă în locuința ei din „capitala filmului“.

Aleasă de antreprenorii de „stele“ pentru a întruchipa un anumit standard de frumusețe feminină, Marilyn Monroe găsisese puterea de a depăși limitele tiparului în care fusese ferecată cu lanțurile de aur ale unui anumit succes. Cea care fusese supranumită „regina sex- appeal“-ului, „bomba blondă“ etc. devenise treptat o actriță verita- bilă, frămîntată de o sinceră sete de desăvîrșire artistică.

În interviul publicat de revista „Life“ cu câteva zile înainte de tragica ei sinucidere, Marilyn Monroe striga: „Actorul nu e o mașină! Nu vreau să fiu o marfă, așa cum mă consideră, printre alții, și o firmă pe care nu vreau s-o numesc!“

Striga în pustiu. Pentru domnii de la „Fox“ Marilyn a fost și rămîne, chiar și după moarte, o marfă...

Nu se știe în ce măsură imaginile filmului „Lumea lui Marilyn Monroe“ vor izbuti să reconstituie adevăratul profil al talentatei ac- triței. Fără îndoială însă că admiratorii ei nu vor putea uita cruzi- mea cu care lumea businessului cinematografic american a ucis-o pe Marilyn Monroe.

„O AMENI DE AFACERI“

Umorul scriitorului englez O'Hen- ry e greu de transpus pe ecran. Regi- zorul sovietic L. Gaidai și-a asumat totuși această sarcină dificilă. El a ales trei din nuvelele scriitorului — „Suflete înrudite“, „Drumurile pe care le-am ales“ și „Căpetenia pieilor roșii“ — care vor căpăta haina im- aginii cinematografice sub titlul de „Oameni de afaceri“.

Prezența cunoscutului actor Iuri Nikulin (pe care l-am văzut în filmul „Cînd copacii erau mari“), ca inter- pret principal al nuvelei „Suflete înrudite“, e în măsură să ne dea o idee asupra nuanței tragicomice pe care o va căpăta în film personajul spărgătorului reumatic care, găsînd în victima sa un tovarăș de suferință, uită de intențiile sale frauduloase și se lansează într-o discuție aprinsă pe tema bolii lor.

„Căpetenia pieilor roșii“ într-o scenă palpitană din filmul „Oameni de afaceri“.

Jana Brejchova, într-o scenă din filmul realizat în coproducție ceho-maghiară, „Duminica, zi de lucru“.

JANA BREJCHOVA ÎNTR-UN NOU FILM

O tinăra pianistă cehă la primul ei concert peste hotare, acesta este cel mai recent rol cinematografic deținut de populara actriță cehă Jana Brejchova. Întîmplările hazlii și momentele lirice ale călătoriei sale în Republica Populară Ungară sînt povestite în filmul „Duminica, zi de lucru“, pe care-l realizează regizorul maghiar Felix Mariassy. Alături de Jana Brejchova mai apar în film actorii maghiari Eva Ruttkay și Miklos Gabor, iar popularul comic ceh Jaroslav Marvan va da viață pitoreștii figuri a baritonului Valenta, tovarășul de turneu al tinerei pianiste.

E. R.

Gabrielle Ferzetti și Lea Massari în „Aventura“.

disc

Casa de discuri „Electro- cord“ a editat în colecția „Interpreți romîni de muzică ușoară“ un al doilea disc dedicat cîntăreței Margareta Pîslaru (EDC — 317). Înre- gistrarea cuprinde cîteva din cele mai cunoscute piese din repertoriul ei mai recent. În special reține atenția „Iubire, iubire“ de Radu Șer- ban, un cîntec inspirat care s-a impus mai demult dato- rită în bună măsură și inter- pretării tinerei cîntărețe. Ver- surile, lipsite oarecum de vlagă (de genul „Iubire, iu- bire, am aflat cu uimire“!...), scad evident din valoarea

compoziției. Din această ca- uză, cu toate că intenția este de a ne transmite lirismul și căldura tinerească a melo- diei, misiunea Margaretei Pîslaru se dovedește a fi destul de ingrată. În afară de aceasta, înregistrarea, din motive necunoscute, apare lipsită de claritate, alterînd apreciabil timbrul caracte- ristic emisiei interpretei. Or- chestra „Electro-cord“, dozată prea tare în economia sonoră a discului, o acoperă supă- rător pe solistă.

Renunțată „Bunicuță“ a lui Ludwik Podest, melodie să- galnică și plină de antren, reușește să-și plardă din vioi- cune în interpretarea lipsită de personalitate a orchestrei, în pofida unei execuții zbrî- nitoare. Margareta Pîslaru depune eforturi vizibile pen- tru a salva această înregis- trare, realizată într-o zodie nenorocoasă pentru tehnica captării sunetului.

În schimb Orchestra de estradă a Radioteleviziunii răscumpără din plin lipsurile celeilalte formații de mai sus. Vibrantă, cu o bogată și colorată paletă sonoră, or- chestra înțelege s-o ajute cît mai colegial pe solistă. Rezul- tatele acestei colaborări cre- atoare se vădesc, mai ales, în „O poveste de iubire“ de Almaran — unui din punctele de atracție ale discului.

La fel ca și bucata prece- dentă, „Polca dragostei“ de George Grigoriu — lucrare ce a devenit extrem de populară datorită emisiuni- lor de radio cît și din programele de varietăți ale televi- zionii — se bucură nu numai de o interpretare originală și personală, ci și de o înregis- trare care pune în valoare realele posibilități și însușiri ale vocii Margaretei Pîslaru.

Vlad MUȘATESCU

Marele savant Niels Bohr a fost unul din primii fizicieni care, în urmă cu mai bine de o jumătate de secol, au subliniat cât de nepotrivit este numele pe care-l are atomul. Etimologia lui ne trimite la limba greacă, iar semnificația cuvântului este: cea mai mică particulă de materie, atât de mică încât nu se mai poate diviza. În modestul său laborator din Copenhaga, Bohr nu-și dădea încă seama de uriașa importanță a posibilității dezagregării atomului. Și, mai ales, nici prin gând nu-i trecea că atomul dezintegrat va deveni cîndva un fel de praf de pușcă, dar de o capacitate exterminatoare de milioane de ori mai mare. În 1911 părea că între oameni domnește pace veșnică. Părea numai. Peste trei ani izbucnea primul război mondial și, o dată cu el, începe și preistoria bombei atomice. În cele ce urmează vom schița modul în care s-a născut ea. Dar nu despre momentele tehnice vom vorbi, ci despre acei care au creat această armă, despre cei care au crezut că sînt prometei aducători ai unui nou foc divin și care și-au dat apoi seama că focul acesta nu creează, ci distruge. Exploziile bombei au produs dezintegrări nu numai în nucleul atomic, ci și în conștiința multor savanți din lumea capitalistă. Dramei lor le e consacrat reportajul nostru.

„Transmutatio materiae“! Timp de secole, aceste două cuvinte din latina medievală au simbolizat visurile și năzuințele alchimistilor. „Transmutatio materiae“! Transformarea unui element într-altul — pe cît posibil a plumbului în aur — a obsedat nu numai pe cei care încărunteau între retorte și eprubete, ci și pe seniorii feudali, care duceau nostalgia averilor irosite, și pe burghezii care doreau să accelereze procesul propriei lor îmbogățiri. „Transmutatio materiae“ a rămas însă o iluzie, pe care au plătit-o cu viața mulți dintre nefericiții cercetători din evul mediu.

Dar iată că în cel de-al doilea deceniu al celui de-al douăzecelea veac al erei noastre, ceea ce părea un mit a devenit o realitate. „Transmutatio materiae“ a fost efectuată în 1918, anul în care s-a încheiat primul război mondial. Cel care a reușit acolo unde atîția predecesori ai săi dăduseră greș nu era alchimist, nu era nici măcar chimist, ci fizician. Originar din Noua Zeelandă, el era profesor la una din facultățile marelui și celebrului centru universitar britanic Cambridge. Numai un cerc relativ restrîns de specialiști cunoștea pînă atunci numele lui: Ernest Rutherford.

Se povestește că, într-un rînd, Rutherford, membru al unei comisii militare care se ocupa cu găsirea de noi mijloace pentru combaterea submarinelor germane, a lipsit de la una din ședințe. Cînd i s-a reproșat acest lucru, savantul a replicat:

— Luați-o mai ușor, vă rog. Lucrez la niște experiențe care mă fac să cred că omul va fi în stare să obțină dezintegrarea atomică. Dacă rezultatele se vor dovedi pozitive, descoperirea aceasta este infinit mai importantă decît tot războiul vostru!).

Un an mai tîrziu, în iunie 1919, Rutherford dădea publicității primele sale succese: prin bombardarea unui element chimic cu particule alfa, el reușise să-l transforme într-un alt element, obligîndu-l în același timp să degajeze energie atomică.

La ora aceea, Rutherford nu avea de unde să știe că descoperirea sa, făcută la sfîrșitul primului război mondial, avea să arunce umbra unei monstruoase ciuperce asupra sfîrșitului celei de-a doua conflagrații mondiale și să întunece cu ea bucuria popoarelor care-și regăseau pacea.

Se poate filozofa îndelung asupra acestei coincidențe. Așa cum se poate filozofa și în legătură cu altceva: grație imperialismului american, războiul avea să fie cel dintîi care să profite de pe urma dezintegrării atomice. Dar tot războiul e cel care a pus în calea primelor cercetări nenumărate piedici. Nici unul din asistenții lui Rutherford nu a fost scutit de mobilizare și cel mai înzestrat dintre ei, Moseley, a fost ucis în 1915, la Dardanele. Sub pretext că este „bun inamic“, guvernul britanic a confiscat un pachet pe care Rutherford îl căpătase de la Institutul de radiu din Viena încă înainte de declanșarea ostilităților: 250 de grame din prețioasa substanță.

1) Citat după „Brighter than a Thousand Suns“ („Mai strălucitor decît o mie de soări“) de Robert Jungk. Această lucrare stă și la baza altor fapte, informații și mărturii cuprinse în articolul de față.

Ucenici și mons

În sfârșit, s-ar mai putea face tot felul de comentarii asupra unei declarații: „Niciodată omnia nu va fi în stare să folosească energia nucleară“. Autorul declarației este chiar Rutherford, care a persistat în această idee pînă la moartea sa, în 1937. Viața a dovedit că de greșită era părerea lui. Viața? Nu, din nefericire a dovedit-o și moartea.

„ORAȘUL GÖTTINGEN, RENUMIT PENTRU CÎRNAȚII ȘI UNIVERSITATEA LUI...“²⁾

Descoperirea energiei atomice e rezultatul eforturilor a sute de savanți de pe tot globul. În anii care au urmat primului război, lumea a cunoscut cinci centre științifice în care se efectuau cercetări asupra posibilității de dezintegrare a atomului. Patru se aflau în statele capitaliste: în Anglia — la Cambridge, unde lucra Rutherford; în Danemarca — la Copenhaga, unde activa Niels Bohr; în Germania — la Göttingen, unde munca se ducea sub conducerea triumviratului Max Born, James Franck și David Hilbert; în Franța — la Paris, unde lucrau Paul Langevin și soții Irène și Frédéric Joliot-Curie. După cum se vede, dintre țările capitaliste, tocmai cea mai mare dintre ele, tocmai cea care a lansat prima bombă atomică nu figurează pe această listă: pe vremea aceea, Statele Unite nu găseau nimic interesant în niște cercetări abstracte care nu promiteau nici un dolar concret.

Cel de-al cincilea centru se afla într-o țară nouă — nouă nu din punct de vedere al geografiei, ci al orinduirii social-economice instaurate acolo de cea mai măreață revoluție din istorie: socialismul. Încă din primii ani ai tînărului stat sovietic, lucrările în domeniul dezintegrării atomului au fost stimulate în mod consecvent de guvern. Este interesant de remarcat că Robert Jungk, ale cărui sentimente față de U.R.S.S. nu sînt dintre cele mai prietenești, este nevoit totuși să recunoască în cartea lui că, spre deosebire de țările capitaliste, Uniunea Sovietică nu făcea un secret din descoperirile atomiștilor săi, ci, dimpotrivă, le publica în mod sistematic în diferite reviste științifice, editate nu numai în limba rusă, ci și în engleză, franceză și germană.

În deceniul 1920-1930 orașul german Göttingen își păstra intactă falma sa universitară, pe care Heine i-o cîntase, cu neiertătoarea sa ironie, exact cu un secol înainte. Profesorilor și studenților care frecventau Universitatea „Georgia-Augusta“ le plăcea să creadă că alcătuiesc un colectiv unit, a cărui unică preocupare, unică ambiție, unic țel în viață este știința. Ba nu: Știința cu ș mare, asemenea unei zeități moderne, în fața căreia se prosternau cu toții.

Divinitatea era plasată pe un altar atît de înalt, încît pierduse orice contact cu pămîntul. Pe culoarele facultăților, în laboratoare sau în berăriile unde se prindeau forțe noi în jurul unei halbe de hamei lichid, se cita, cu zîmbete satisfăcute, butada matematicianului D. Hilbert: „Se spune că oamenii de știință se dușmănesc cu inginerii. Nimic mai fals. Cum s-ar putea dușmăni din moment ce nu au absolut nimic de-a face unii cu ceilalți?“

Această „detașare de contingențele materiale“ nu împiedica pe asistenți să se însoare cu fiicele profesorilor și să devină astfel moștenitori prezumtivi ai catedrelor lor, așa cum nu împiedica nici alte combinații mai mult sau mai

Nicolae MINEI

2) Heinrich Heine, „Călătorie în Harz“.

(Continuare în pag. 14)

vrăjitori **SCHIȚĂ BIOGRAFICĂ A BOMBEI A**
'uoasa ciupercă

puțin profitabile. Acestea alcătuiau laolaltă o altă știință — cu ș mic — știința succesului în viață, a cărei modă o lansaseră studenții americani veniți la Göttingen.

Aceștia efectuau călătoria lui Columb în sens invers, redescoperind bătrâna Europă. Fiecare dintre ei primea de la „papa“, de acasă, o respectabilă subvenție lunară, cu ajutorul căreia putea nu numai să-și facă studiile, ci și să trăiască asemenea unui nabab. Să nu uităm că toate acestea se întâmplau în Germania anilor 20, unde criza economică postbelică făcea ravagii și unde moneda se devalorizase până într-atât, încât un kilogram de cartofi se plătea cu peste două miliarde de mărci.

În aceste condiții, era normal ca dolarii să se bucure de un prestigiu deosebit de mare. Ei au contribuit la popularizarea unui tânăr american, pe care colegii germani l-au decretat „Wunderkind“³⁾. Era un băiat pirpiriu, cu înfățișare bolnăvicioasă, care părea să rivnească la gloria lui Pico della Mirandola⁴⁾, vrînd să știe tot ce se poate ști și încă ceva pe deasupra. În afară de fizică, studia filozofia și filologia, scria versuri și discuta despre Dante. Dar tânărul nu naviga liber pe căile aeriene ale poeziei, filozofiei și științei. O ancoră solidă îl lega de pămînt, ca pe un balon captiv: era fiul unui mare businessman din New York, originar din Germania și imigrat în S.U.A. la vîrsta de 17 ani. Ceea ce, pînă la urmă, l-a determinat pe fiu, în 1927, să-și scurteze cu un semestru șederea la Göttingen: tatăl său îl rechemă urgent acasă, „pentru motive de afaceri“, așa cum scrie în foaia lui matricolă de la universitate. Și oricare ar fi fost preocupările din domeniul științelor pozitive sau umanistice, studentul american cunoștea bine valoarea implacabilului dicton „timpul este bani“.

Prietenii îi spuneau Oppie. Nici unul dintre ei nu bănuia că subțirelul și diafanul lor amic, fiul bogătașului new-yorkez, avea să devină la rîndul său tată. Tatăl unui copil monstruos, a cărui naștere avea să aducă cu sine pieirea a sute de mii de oameni. Nu, nici unul dintre prietenii lui nu putea ști de pe atunci că, două decenii mai tîrziu, lumea întreagă îl va cunoaște sub numele său complet: J. Robert Oppenheimer, „părintele bombei atomice“.

ATOMUL NU REZISTĂ CIUMEI BRUNE

„Într-un astfel de oraș universitar e un veșnic du-te-vino — scria Heine despre Göttingen în 1824. La fiecare trei ani găsești o nouă generație de studenți“. O sută de ani mai tîrziu, lucrurile stăteau la fel. Găsim aici ca studenți pe mulți dintre cei care, încă de pe atunci, se ocupă de fizica nucleară. Printre ei se numără tânărul Enrico Fermi, care mai tîrziu își va părăsi patria — Italia — dezgustat și îngrozit de fascismul mussolinian, și care va descoperi unele proprietăți fundamentale ale neutronului și va construi primul reactor atomic; englezul Paul Dirac, care va anticipa existența electronului pozitiv; englezul Pat Blackett, fost ofițer de marină, care va fotografia și interpreta structura interioară a atomului și va studia transmutația nucleelor; austriacul Wolfgang Pauli, care va descoperi particule noi în structura atomului; bavarezul Werner Heisenberg,

care va fi autorul teoriei unitare a cîmpului; și alții, și alții...

Munceau cu toții, cu elanul caracteristic tinereții. Și nevoia de elan era mare, căci condițiile în care lucrau erau foarte grele. În laboratoarele Institutului de fizică domnea iarna un ger polar, deoarece bugetul nu prevedea păcura necesară caloriferelor. De asemenea, acordînd prioritate marilor întreprinderi industriale ale capitaliștilor, autoritățile interziceau cercetătorilor să folosească curentul electric în orele de vîrf dintre 10 dimineața și 4 după-amiaza.

Așa se explică de ce multora dintre ei le-a venit greu să creadă cele relatate de profesorul sovietic Abraham Joffe, venit, în 1929, într-o vizită la Göttingen. Strînși în jurul lui, într-o încăpere din locuința fizicianului James Franck, pe Merckstrasse, exploratorii necunoscutelor tărîmuri ale atomului ascultau, într-o tăcere uimită, detalii despre sprijinul neprecupețit pe care în U.R.S.S. statul îl acordă oamenilor de știință. Așa cum, tot atunci, la cîteva sute de kilometri depărtare, colegii lor de la „Technische Hochschule“ din Berlin îl ascultau pe tînărul fizician sovietic Lev Landau (cel care în 1962 avea să capete Premiul Nobel), povestind despre aceleași lucruri minunate și — pentru ei — neverosimile.

Pentru a se consola de vicisitudinile materiale, göttingenezii de diferite naționalități își spuneau că orașul lor reprezintă o adevărată „republică mondială a științei“. Dar această idilică iluzie a fost repede spulberată. Ciuma brună a hitlerismului nu s-a oprit la ușa laboratoarelor. Acaparînd puterea cu concursul marii burghezii autohtone și al imperialismului străin, nazistilor le-a fost de ajuns un singur „Heil!“ pentru a face să cadă zidurile Jerichonului științific. În numele „rasei pure“, al „arianismului nordic“, al demagogiei șoviniste și războinice se dezlănțuie o feroce persecuție împotriva acelor savanți care nu văd în zvastică o nouă stea a magilor și în Fûhrer un nou mesia. Ei sînt dați afară din posturile pe care le dețineau, aruncați în temnițe, maltratați sau — în cel mai bun caz — alungați peste graniță. „Noua ordine“ pe care Hitler o anunță milenară și care avea să dureze 12 ani și trei luni nu are nevoie de atomiști. Fermi, Dirac, Pauli, Born, Hilbert și nenumărați alții emigrează. Actul de deces al Göttingenului este semnat.

U.R.S.S. CONSTRUIEȘTE PRIMUL CICLOTRON EUROPEAN

Dar desțelenirea pămînturilor virgine ale fizicii nucleare continuă. La Cambridge, James Chadwick descoperă în 1932 cheia care deschide poarta spre fisiunea atomului — neutronul. La Paris, Frédéric și Irène Joliot-Curie realizează primul radioelement artificial, bombardînd o foaie de aluminiu cu raze alfa. Succesul lor este răsplătit cu Premiul Nobel pentru fizică pe anul 1935. În același an, Enrico Fermi constată eficacitatea neutronilor lenți în provocarea transmutațiilor. Tot Joliot-Curie este cel care, în 1939, obține dovada experimentală a fisurii nucleelor de uraniu și toriu sub acțiunea neutronilor. Între timp, marele savant francez devine un militant activ pe tărîm politic și social.

„Savanții care își consacră viața studiului fenomenelor naturii — spune el în 1937 — nu pot

să stea nepăsători în fața actualelor grave probleme sociale. Acești oameni, care în toate țările... luptă pentru îmbunătățirea condiției umane și dezvoltarea civilizației, ridică glasul plin de indignare împotriva repetatelor crime ale regimurilor fasciste“.

Mari și importante progrese se realizează în U.R.S.S. Încă din 1921, Lenin și-a dat seama de importanța uraniului și a trasat ca sarcină geologilor sovietici descoperirea de noi zăcăminte ale acestui prețios minereu. Vernadski și elevii săi au întreprins expediții incununate de succes în acest domeniu. Atoimiștii sovietici sînt primii care descoperă izomeria nucleară a substanțelor activate în mod artificial. În timp ce la Cambridge bugetul anual pentru aparatura destinată experiențelor nucleare este de 550 de lire sterline, statul sovietic plătește, pentru un singur import din această aparatură, de proveniență britanică, suma de 30.000 de lire. Academicianului Piotr Kapița i se construiește la Moscova un nou institut, care se adaugă celor două existente. În afara capitalei, cercetări de fizică se mai fac la Leningrad și Harkov. A. Brodski publică în 1939 o lucrare despre fisiunea izotopilor de uraniu, iar Kurceatov și Frenkel găsesc în același timp cu Niels Bohr — și independent de el — explicația teoretică a fenomenelor care au loc în timpul dezintegrării nucleului. Igor Kurceatov creează tot în 1939 primul ciclotron din U.R.S.S., care este și cel dintîi din Europa. În 1940, Flerov și Petrsak descoperă dezintegrarea spontană a uraniului.

La sfîrșitul anului 1940, un articol în „Izvestia“ arată că „omenirea a descoperit o nouă sursă de energie, care le întrece de milioane de ori pe toate cele cunoscute pînă acum... Puterea omului a pășit într-o nouă eră“.

O previziune plină de cel mai întemeiat optimism, care anunța de pe atunci marile progrese ce se vor realiza în U.R.S.S. pe tărîmul folosirii pașnice a energiei atomice. Din păcate însă, și o altă previziune avea să fie la fel de justificată. În octombrie 1941, Piotr Kapița declară: „Există toate motivele teoretice să credem că o bombă atomică poate distruge cu ușurință un mare oraș cu cele cîteva milioane de locuitori ai săi“.

Deci, trebuia să se facă alegerea: dezintegrare atomică în folosul vieții — sau în detrimentul ei.

Cele ce au urmat peste mai puțin de patru ani au dovedit că imperialismul american a optat nu pentru om, ci împotriva lui, nu pentru folosirea în scopuri constructive a energiei atomice, ci pentru transformarea ei în cea mai ucigașă armă pe care a cunoscut-o istoria.

(Va urma)

Nicolae MINEI

Dezintegrarea atomului este rodul nu al unui singur „părinte“, ci al unei mari familii din care fac parte savanți de diferite naționalități. Iată-i reuiniți — într-o fotografie-document — pe unii dintre cei mai iluștri fizicieni ai secolului XX. Printre ei se află: Francis Perrin (1), E. Schrödinger (2), Frédéric Joliot-Curie (3), W. Heisenberg (4), Irène Joliot-Curie (5), Niels Bohr (6), E. Fermi (7), A. Joffe (8), P. M. M. Dirac (9), Marie Curie (10), Paul Langevin (11), P. Blackett (12), W. Pauli (13), Lordul Rutherford (14), Cockroft (15), L. de Broglie (16), Chadwick (17).

3) Copii-minune.
4) Gînditor al Renașterii italiene (1463-1494).

lauda

vinului

Un concurs de vinuri solicită spiritul critic în condiția unei prelungi și adesea intense delectări. Nu pentru că vinul, cum ar fi dispuși ignoranții să creadă, este temeiul unui chef tănuț, ci pentru că vinul, chiar și în condițiile seriozității unui concurs, bucură omul teafăr la suflet și la trup prin calitățile-i care au făcut pe artiști în decursul existenței omenirii să-l glorifice.

Artă a gustului și a mirosului, așa cum muzica e artă a auzului și pictura a văzului, vinul e o armonie a dulceații și a aromelor subtile. Ceea ce prozaic se numește tehnologia vinului e un travaliu artistic; oenologia, ca știință, are negreșit o fibră a rădăcinilor sale în estetică. A bea în neștire la un concurs de vinuri, până la beție, e totuna cu vizitarea Luvrului legat la ochi. Aici e nevoie de spirit

treaz și gust prea fin. Culoarea, parfumul și gustul se îmbină ca instrumentele unei orchestre, înălțînd lauda vinului și celor care l-au creat. De n-ar fi concursul o treabă prea serioasă în trecerea probelor, ar trebui cineva să rostească, discret, nepieritoare versuri ale lui Li Tai Pe, rubaiyate ale lui Omar

Virgil DĂNCIULESCU

Președintele prezidiului concursului (în centru) a fost ales apreciatul specialist profesorul I. C. Teodorescu.

Tinere în halate imaculate, cu tăvi încărcate de pahare umplute, servesc una după alta probele acestor judecători de vinuri.

Ochiul percepe și inima se bucură de strălucirea stropilor de aur din pahare, de paloarea amurgurilor ruginii din cupe.

Khayyam sau baudelairiene poeme, care de la Pacific la Atlantic au slăvit de-a lungul veacurilor vinul. Dar un concurs de vinuri nu îngăduie asemenea lucrare, căci este, cum spuneam și cum se știe, o treabă foarte științifică.

Ce-i un concurs de vinuri?

Cititorii curioși poate se vor întreba cum se desfășoară o asemenea competiție.

Un concurs de vinuri încă înainte de-a începe e precedat, ca orice concurs, de-o ferventă pregătire. În crame și-n podgorii se lucrează de zor, se selectează probele, se urmărește prezentarea lor cât mai îngrijită, limpede, clară, fără bule de fermentație, fără boli ascunse. Pregătirea e lungă. Durează, am putea spune, ani în șir, culminând în preajma competiției menite să aprecieze calitatea muncii podgorienilor și a oenologilor.

Al doilea concurs republican al vinului, organizat în luna februarie a.c. de Consiliul Superior al Agriculturii, a fost pregătit cu acuratețe, egală grijă acordându-se soiurilor nobile, de mult cunoscute, cu faimă tot mai larg răspândită, cât și vinurilor curente, de bună calitate, create în partizi mari, omogene, în stare să satisfacă exigențele băutătorilor și să-i îndemne la formarea unor preferințe certe, fără temeri de neplăcute și nedorite schimbări ale produsului prezentat sub una și aceeași etichetă. De altfel atenția acordată vinurilor curente, vinurilor nu mai tari de 12 grade și de mare consum, e o trăsătură nouă și pozitivă a concursului, oglindind o justă preocupare din partea specialiștilor în materie, o privire plină de respect pentru consumator, pentru gusturile, pentru pretențiile lui — și în astă privință în continuă creștere.

Ca un ecou prelung al muncii harnice și spornice din podgoriile țării, ca niște scumpe mărturii ale rodnicii preocupărilor, de departe de la Cotnar și de la Jidvei, de la Corcova și de la Segarcea, de la Niculițel și Murfatlar, de la Alba Iulia și Dealul

Mare au venit sticle cu vin, cu șampanie românească, cu vermături, coniacuri, rachiuri de fructe, drojdie și tescovină. Au venit din stațiunile experimentale ale Institutului de cercetări hortiviti-cole, au venit din gospodăriile agricole de stat, au venit din gospodării agricole colective, din pivnițele Ministerului Industriei Alimentare. Cu toate au fost rinduite cu grijă și apoi chemate (nu fără a crea emoții celor ce răspund de calitatea lor) să se înfățișeze la verificare.

Pentru cei ce n-au avut plăcerea să participe niciodată la un concurs de vinuri sînt necesare câteva amănunte.

Dintîi e bine să se știe că toate probele sînt cuprinse într-un catalog, ca la școală. Originea vinului, podgoria de unde provine sînt tănuite; rubrica respectivă stă pecetluită și parafată pînă ce se dau rezultatele finale. Publice sînt două elemente: numărul probei și anul producției.

Într-o sală mare, unde sînt rinduite mese așternute, stau degustătorii, cite unul la o masă. Dinaintea fiecăruia e o farfurie cu bucăți de pîine nesărată (mestecîndu-le, specialiștii „șterg” gustul), cite un pahar cu apă și buletine pe care se pun probelor gustate note, criteriile de apreciere ale fiecărui candidat fiind culoarea, limpiditatea, aroma (buchetul) și gustul. Unul cite unul apar pe masă, o dată ce concursul începe, paharele cu vin, ca niște lalele de cristal cu lujerul rupt aproape de floare.

Un prezidiu conduce întreaga desfășurare. El anunță numărul probei, hotărăște asupra contestațiilor, calculează media obținută de fiecare probă, veghează asupra desfășurării la o ținută științifică riguroasă a întregului examen.

În tăcerea solemnă a sălii, în halate albe, imaculate, trec, ușor, cu pași de vată, tinere cu tăvi încărcate de paharele umplute sub privegherea juriului. Lasă cite unul pe masa degustătorilor, cite unul tinerilor ingineri oenologi — care la o altă masă în fundul sălii își verifică și-și

înaltă, învățînd, pricepera — cite un pahar fiecărui membru al prezidiului.

În încăperea răcoare (nu poți bea vin, chiar cite-o înghițitură, la căldură fără să obosești) și liniște (nimic nu-i îngăduit să tulbure — influențînd cumva în rău sau în bine — dreapta judecată a degustătorilor). Fiecare își ia paharul. Privește vinul în lumină, îi cercetează puritatea de piatră scumpă. Îl încălzește în pahar, în podul palmei, de parcă ar strînge mîna iubitei; îl clatină ușor să-i dezlege miremele. Își bucură nările și gustă. Gustă atent, plimbînd prețioasa licoare ca pe un dumicat de fagur. Apoi iar privește, cumpănește, mai gustă... Uneori compară o probă cu alta. Se întoarce la ea. Ezită. Șterge „gustul” cu pîine; încearcă o înghițitură de apă. Gustă iarăși... Apoi pune nota. Media acestor note (au fost la al doilea Concurs republican de vinuri șapte degustători) înseamnă o medalie: de aur, de argint, de bronz.

În serii lungi trec vinurile. Au fost gustate mai întîi vinurile curente, apoi cele seci, demiseci albe, vinurile albe dulci, aromate, roșii demiseci și dulci, apoi șampanie românească, vermături, coniacuri și rachiuri. Au fost sute de probe (gospodăriile de stat au avut, de pildă, 126 de probe; Ministerul Industriei Alimentare — 122, ca să nu le mai punem la socoteală și pe cele la fel de numeroase ale institutului) gustate dimineața și după-amiaza, cu răbdare, cu pricepere, gust cert și bună ținere de minte, zile în șir, în același cadru solemn, tăcut și grav.

Obiective, întrebări și răspunsuri

O asemenea competiție, pe cât de amplă pe atît de severă sub aspect științific, nu-i desigur un act gratuit. Ea are obiective precise și are îndatorirea să răspundă unui șir întreg de întrebări. Al doilea Concurs republican de vinuri a constituit astfel o verificare a oenologilor, a eficienței liniilor tehnologice de

vinificație stabilite de către cercetători; el a avut menirea să contribuie la stabilirea cît mai justă a spațiilor pentru diverse tipuri de vie, sprijinind tendința de-a se crea vinuri-tip, expresive, pe fiecare regiune, să deprindă cadrele care lucrează pentru a pune în valoare una din marile noastre bogății cu o școală a înaltei exigențe, la nivelul cerințelor mondiale. (Concursul s-a desfășurat pe baza criteriilor și regulamentelor internaționale.)

În prezidiul concursului — al cărui președinte a fost apreciatul specialist prof. I. C. Teodorescu — se aflau și reprezentanții instituțiilor răspunzătoare de calitatea probelor prezentate, pe drept cuvînt foarte grijulii de notele candidaților. „Din gospodăriile de stat — ne spune tov. ing. Traian Popescu — avem aici probe foarte diferite, de la vinuri albe curente la dulci aromate, renumite în întreaga lume, Cotnar sau Murfatlar. Prezentîndu-le, am urmărit în primul rînd tipicitatea podgoriei, omogenitatea, oglindirea unor partizi mari, comerciale. De semnalat, vrednic îmi pare, faptul că sînt aici, în concurs, venite pentru prima oară, vinuri de pe nisipurile oltenesti și din podgorii care n-au încă un renume format: Dealul Bujorului de pildă, din regiunea Galați. E prezentă apoi și podgoria de la Uricani, care a fost regenerată și replantată aproape în întregime“.

Prezentîndu-ne „candidații” direcției generale de specialitate din Ministerul Industriei Alimentare, tov. ing. Abunei ține la rîndul său să precizeze: „Față de 1958, în concursul din acest an sînt reprezentate unele podgorii noi, create în zone prielnice, în gospodării colective. Avem din Iași vin de la Huși și Tomești; din Galați de la Smulțoasele; din Bacău de la Ruginești-Păucești; din Dobrogea de la Medgidia, Oltina și Niculițel, toate din vii recent plantate. Caracteristic este azi și faptul că probele prezintă cantități mari și omogene, datorită uzinelor de vinificație și utilării moderne a acestui sector. În 1958, de pildă, Mus-

Buchetul... În nări pătrund miresme fine, adieri de grădini în floare, parfum de fruct proaspăt și miros de migdale...

Gustul... Cerul gurii se desfată cu îngemănări de esențe delicate, catifelate ori grave, viguroase, proaspete și răcoroase.

catul Otonel pe care l-am prezentat nu depășea, în cantitate, un vagon. Azi avem douăzeci de vagoane, din care șase le-am și contractat pentru export".

Prof. I.C. Teodorescu ne precizează unele caracteristici ale concursului și unele deosebiri de primul. „În 1958 erau înfățișate partizi reduse, de pe parcele mici. Acum sînt partizi mari, din podgorii largi. Prepararea s-a făcut pe baza unei tehnologii moderne, științifice, particulare caracterului de soi și de podgorie. În acest scop, vreme de trei ani s-au făcut instructaje de specialitate. În linii generale concursul reflectă în mod cert o îmbunătățire a tehnologiei. Ea se sprijină pe mașini, pe aparatură modernă. Producția e realizată în crame mari, utilate modern, care aproape exclud intervenția omului. Vinurile noastre expresive sînt puse în valoare. Se creează apoi vinuri curente, care, corectate, vor căpăta indiscutabil o apreciere bună. Aceste câteva elemente și altele încă vedesc că vinificarea părăsește caracterul de mică industrie casnică. Cu sprijinul statului, care a făcut și în această direcție investiții mari, vinificarea a căpătat o orientare nouă. Se folosesc schemele tehnologice elaborate de institutul de cercetări, se obțin din ce în ce mai evident tipuri și sortimente de vin în partizi mari, constante din punct de vedere calitativ".

Aceste câteva aprecieri, aflate în timpul desfășurării concursului și confirmate de rezultate, ne întemeiază convingerea că vinurile noastre se vor prezenta cu cinste la viitoarele concursuri internaționale. Vinurile noastre, care în decurs de cinci ani (din 1958 pînă în 1962) au obținut în 12 concursuri internaționale mai mult aur decît argint (în vreme ce vinuri din unele țări au fost complet excluse), vinurile noastre care la Montpellier au primit cele mai mari distincții acordate vreodată la un concurs (două diplome de onoare însoțite de mari medalii de aur și de felicitările juriului, trei diplome de onoare și mari medalii de aur, două mari medalii de aur și numai o singură probă, medalia

— tot de aur — simplă!) vor spori prestigiul podgoriilor noastre, al podgorenilor și oenologilor noștri, prestigiul țării, care și în acest sector își afirmă în mod categoric progresele. Nu-i de loc întîmplător că ziare și reviste britanice, apărute în preajma Crăciunului, recomandau cititorilor cu dare de mină, printre alte bunătăți vrednice să onoreze o masă de sărbători, alături de vinuri de mare și vechi renume mondial, vinuri românești.

★

În afara acestor răspunsuri și a altora încă pe care le-a dat, cel de-al II-lea Concurs republican de vinuri a constituit, într-un anume fel, și o pregătire pentru Concursul internațional al vinului, care se va ține, împreună cu Congresul științific al O.I.V. (Oficiul internațional al vinului), la noi în țară, peste cinci ani, în 1968. Și, potrivit unei aprecieri unanime, se pare că vom fi, față de aceste prime pregătiri, o gazdă bună și foarte onorabilă.

Lauda vinului

La un concurs asemenea celui înfățișat, bine-i să te prezinți — aproape obligator aș zice — după o prealabilă lectură a cărții lui C. Prialnea „Țara vinurilor". Nu-i rău s-o iei și-n buzunar. O poți folosi cu succes ca un bun, fidel și autorizat ghid prin podgoriile țării, ca pe o călăuză cinstită și nepărtinitoare în treaba atât de anevoioasă profanului care are să stabilească între atîtea minunății entuziasmante, calități definitorii. Căci vinul, măcar că-i făcut să fie băut (și-i de aceea trecut în rîndul alimentelor), merită să fie și bine cunoscut ca o lucrare de artă de mare — uneori unică și inegalabilă — valoare. Chiar de-i trecut prin mașinile cele mai moderne, mașini cu nume aparent sibilnice — hidropulpompe de pildă — vinul nu-i ca spirturile din fabrici, un produs cu o oarecare formulă chimică înrudită motorinei sau spermanțetului. Vinul e organism, făptură vie. Vinul e născut, îngrijit și crescut; el are tinerete ferventă și bătrînețe calmă. Vinul are corp și personalitate, are preferințe, simpatii și antipatii

și-n consecință reacții: turbulență nestăpînită — semn al lipsei de educație — comportare echilibrată — semn de nobilă obîrșie și creștere aleasă.

Din cele de om făurite, vinul are viață și viața vinului se întoarce în om, născînd din tainica împerechere suflet nou de poezie și visare. Omul și vinul realizează o făptură nouă. O naște amestecul inextricabil, întim și plin de voluptate al firii regelui lumii — omul — cu firea regelui regnului vegetal — vinul. Aici o precizare cred că-i necesară pentru evitarea unor opinii pripite: a identifica pe cel ce știe prețui și îndrăgi vinul cu un bețiv e o eroare gravă. Viciul, presupunînd degradare și dezechilibru, exclude voluptăți în armonii intelectuale. Valoarea vinului o află numai o inteligență autentică, o fantezie bogată, o făptură cu simțurile nepervertite și neatrofiate. Bețivului îi este refuzată bucuria adevărată a vinului, precum iubirea celui muieratic. Pentru vin e necesar nu numai „corp sănătos", ci și „minte sănătoasă". Numai așa-s cu adevărat mărețe „vedeniile vinului strălucite de soarele lăuntric"; numai așa poate fi înțeleasă credința lui Horațiu care punea la îndoială versurile băutorilor de apă; numai așa poate fi tălmăcit elogiul lui Baudelaire: „Oricine a avut să-năbușe o durere, să deștepte o amintire, să inece un necaz, să clădească un castel în Spania, toți pînă la urmă te-au pomenit, tainic duh ascuns în fibra viței de vie!"

Pentru ceea ce vinul poate da omului, el e astăzi cu atîta grijă pregătit! Cu atîta atenție cercetat și studiat, cu atîta multilaterală și constantă preocupare îmbunătățit! De asta lauda vinului nostru înălțat în pahare e lauda miilor de oameni care muncesc în vii și-n crame, e lauda cercetătorilor pasionați, e lauda frumoaselor noastre podgorii; e lauda țării bogate în vinuri care peste mări și țări îi duc renumele cinstit cu aur!

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii de Traian PROSAN

INELE

GOSPODINE

FOLOȘIȚI INELE DIN

MATERIAL PLASTIC

PENTRU PERDELE

ȘI DRAPERII

De vânzare în magazine de specialitate
COOPERATIVA „CHIMICA"
BUCUREȘTI,
CALEA ȘERBAN VODĂ 22-24

moda

TINUTE DE PRIMĂVARĂ

Primele ansambluri și taloare ale noului sezon aduc o linie simplă și clară ce valorifică din plin coloritul materialelor, în care predomină categoric tonurile de galben.

O stofă în nuanța cojii de lămâie a slujit la confecționarea ansamblului propus de Casa unională a modelelor din Moscova (foto 1 și 2), compus din jachetă, fustă, vestă și o bluză de mătase imprimată.

Un galben auriu, ca floarea-soarelui, e culoarea jachetei de linie sport, purtată cu o fustă de stofă „Prince de Galles” în ansamblul realizat la Institutul de modă din Republica Democrată Germană (foto 3).

sfaturi practice

CUM SĂ SPĂLĂM TRICOTAJELE DE LÎNĂ

Pentru a spăla tricotajele de lână în casă cu rezultate cât mai bune, trebuie să respectăm anumite reguli. Astfel:

— Să folosim numai săpun fulgi (Stela) sau praf. Un produs nou, de asemenea foarte bun, pus de curând în vânzare în magazine, este Perlan alb, a cărui întrebuintare face ca lina să-și păstreze și după spălarea aspectul inițial, frumos și elastic.

— Să nu folosim nici pentru spălat, nici pentru clătit, apă fierbinte. Apele trebuie să fie căldute și — lucru foarte important pentru ca obiectele să nu-și reducă dimensiunile — să aibă aceeași temperatură.

— Să nu lăsăm niciodată lucrurile de lână să stea mai mult de 10 minute în apă.

— Să avem grijă ca, înainte de a introduce obiectele respective, să dizolvăm perfect săpunul în apă printr-o puternică agitare a acestuia cu mîna. Altminteri, praful sau fulgii de săpun rămași nedizolvați pătrund printre ochiurile tricotajului și le astupă, dîndu-le un aspect de „bătătorit”, extrem de neplăcut.

— Să nu frecăm și să nu stoarcem niciodată tricotajele. Este suficient să le presăm cu mîinile în spuma de săpun, ca să iasă curate.

— În ultima apă în care clătim obiectele spălate să adăugăm o lingură de oțet. Acesta are proprietatea de a scoate orice urmă de săpun din lînă, precum și de a-i reîntrepriza culoarea.

— Să nu ațîrnăm pe frînghie sau pe umerase lucrurile spălate. De asemenea, este contraindicată expunerea lor la soare sau pe calorifer. Cea mai bună metodă pentru a le usca este aceea de a le întinde pe un prosop gros, care, peste un timp, va absorbi toată apa din ele.

sport

Optimism la „Steagul Roșu”

Interviu cu Silvia Ploesteanu

— Ce ne puteți spune despre reintrarea în scenă a echipei pe care o antrenați — după cîțiva ani — de 16 ani și ce măsuri s-au luat pentru „întinerirea” ei?

— Fie-mi îngăduit să amintesc că echipa noastră de fotbal mai era, numai acum cîțiva ani, o obscură formație în campionatul regional; eu am promovat — întocmai un elev silitor — în divizia C apoi în divizia B, pentru ca astăzi să ocupe un loc fruntaș în divizia A (locul II în campionatul trecut) și că dețin un prețios trofeu internațional: Cupa balcanică, ediția 1962. Mai este de amintit că în toată această perioadă băleții noștri parcă nici n-auziseră că în terminologia sportivă există și cuvîntul „transfer”. E un fapt: de la „Steagul roșu” nu se pleacă în anul 1962 problema întineririi echipei nî se pune de aceea, cu acuitate. Înființarea campionatului de tineret a fost salutară pentru noi, dar eu, personal, regret foarte mult măsura desființării lui. Poate că unele cluburi, în legătură greșită cu acest campionat, au introdus foarte puțin în lotul lor nu tineret, rezerve, adică jucători leși din formă. La noi însă, tineretul din care am format lotul și-a îndeplinit misiunea: participînd activ în luptele de campionat, el a dezvăluit valoroase talente și a putut oferi primei echipe o seamă de jucători buni, cu frumoase perspective și, de pe acum

SCRISURILE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	G	R	I	C	A					A	C
3	H	I	R	O	D	A	N	*	G	S	
4	A	D			G	L					
5		I	C	*					U	M	A
6	C	U	L	O		I			P	E	N
7	A		A	L	E	C	S	A	N	D	R
8	T	O	M	A		S	L				
9	A	L	E	C	U		A	C	U	M	
10	L	T	*	A	R	A	B	I		O	
11	O		T	H	A	G	A	T	O	A	R
12	G	A	S	I	T	A	*		A	R	N

ORIZONTAL: 1) Scrierile prozatorilor, poezilor, dramaturgilor... 2) Sursă de pene pentru scris — Au tocuri, dar nu scriu — Prinde filele scrise. 3) Autorul piesei „Ziaristii” — Ghea! 4) „...litteram” — Pecete (inv.) — Punct culmi-

nant. 5) Pană, dar nu de scris — Conținutul pe scurt al unei scrieri (pl.). 6) Le folosesc artiștii plastici, dar și... scriitorii — Cutia cu unelte de scris. 7) Autorul poeziei „Strofe scrise pe un părete”. 8) „...Alimos”, ves-

tită baladă populară — În slove! 9) ...Ivan Ghilia, autorul volumului „Cuscii” — În prezent. 10) Locotenent (abr.) — Scriu cifre arabe — Sat din Raionul Satu-Mare. 11) Instrument folosit în desen (pl.). 12) „Scrisoarea...”, schiță de Em. Gîrleanu — „Baba... intră în sat”, poezie de Otilia Cazimir.

VERTICAL: 1) Ajută creionului să scrie... mai bine — În el se scriu calificativele pe care le obțin elevii la învățătură. 2) În virtul stîloului — Riu și marcă de hirtie și plicuri pentru scrisori. 3) Disciplină sportivă — Prind și ele filele scrise — Teatrul de stat. 4) Scriere de mari proporții — Purtau odinioară vestile și scrisorile. 5) Rezolvă ce n-a fost scris bine (pl.) — „La mulți ani” în scris sau oral. 6) Argint — Literă — Odinioară prefect de poliție. 7) Capitală africană — Uscătivă. 8) Terminație latină — Pentru descifrat scrisul mărunț — A recepționa... o scrisoare. 9) ...Veda, veche scriere indiană — Mîncăruri scrise pe hirtie — În școală! 10) Un colț cu cărți — Tesătură groasă de mătase. 11) Grafice — Localitate în Elveția. 12) Expuneri în scris — A da naștere unei scrieri (fig.).

RADIO-OCHELARI

Un aparat de radiorecepție care poate prinde două posturi, înzestrat cu un dispozitiv minuscul pentru reglarea volumului sunetului — montat în ramele ochelarelor. Purtătorul acestor ochelari poate asculta radioul în excursii, pe stradă sau în autobuz, fără să deranjeze pe nimeni. Practicii radio-ochelari au intrat în fabricație la Uzina „Iunii tehnik” din Moscova.

OPERAȚIE FĂRĂ SÎNGE

Cu o mișcare sigură, chirurgul a tăiat țesutul. Dar sîngele nu apare: suprafața lustruită a bisturiului este acoperită cu un strat al de chisticură. În mînerul lui se găsește un tub care-l leagă cu o instalație complicată datorită căreia temperatura lamei ajunge la —200°C!

Cu ajutorul bisturiului de gheață, chirurgul realizează o considerabilă economie de timp nu numai pentru că nă mai este nevoie să tamponeze mereu sîngele din plagă și să stringă cu pense vasele, c

u o substanțială experiență meciurilor. Notăm pe Necula, C. Haidu (portarul), Pescaru, Fillimon și alții. La care dăugăm cîtiva tineri veniți în alte părți: Ienei, Haidu (extrema stîngă), Adamache.

— Și „bătrînii”?...
— Bătrînii? Pare ciudat, ar pe teren vor putea fi ațuți și „decanul” Mesaros, „bătrînii” Campo, Hașoti, Igheti și alții. Nimic nu e îndrituiește să renunțăm la experiența și la însuflețirea lor. Și totuși, „Steagul oșu” prezintă în retur una în cele mai tinere echipe în campionat.

— Interesant. Se pare că plaja găsită vă face optimiști în privirea viitor.

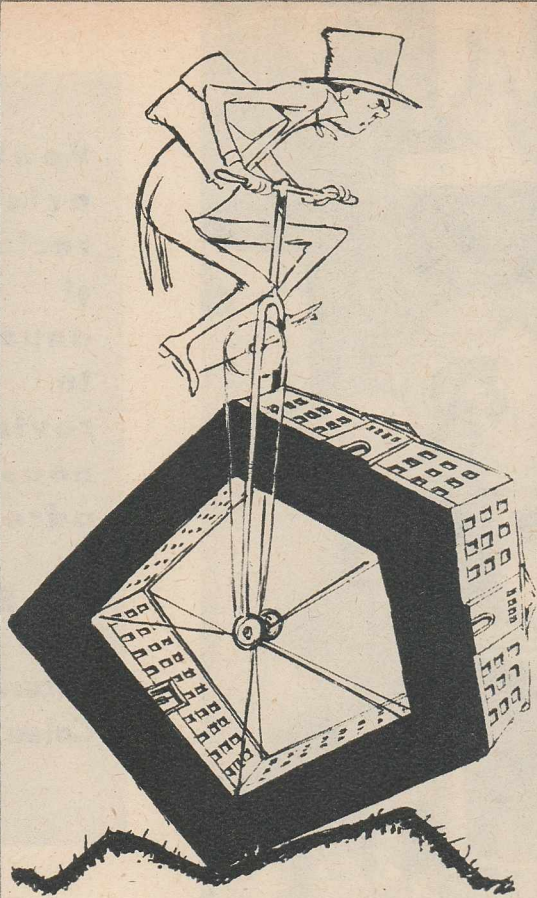
— Da. Și am să încerc să-mi îndămetez optimismul. Componentii lotului nostru vizionar sînt în proporție de 99 la sută muncitori în zîină. Iată: Mesaros, Hașoti, Igheti, Pescaru, Nagy sînt încătuși; Fillimon e frezor, Haidu e rectificator, Zahala, Campo și Seredai sînt maștrii ș.a.m.d. Ei duc pe stadion spiritul muncitoresc în uzină, dintr-o mare uzină socialistă: disciplină, încredere, voință, entuziasm...

— Presupun însă că această excelentă stare de spirit n-a ațdrut din senin, ci că este rezultatul unei anume munci și educație.

— Intr-adevăr. Tinerii noștri sportivi se bucură cu toții de grija plină de dragoste a antrenorilor de conducere din zîină, a comitetului de partid, a organizațiilor sindicale, I.T.M., a clubului sportiv. Sentimentul în această grijă este că ea nu se referă numai — și aici măcar în primul rînd — la dezvoltarea individului sportiv. Din lotul de fotbal, de pildă, nu există nici un jucător neîncadrat în învățămîntul de stat mediu sau superior (Necula Dorin și alții sînt studenți). De asemenea, absolut toți jucătorii urmează cursuri de calificare profesională superioare alficării lor actuale, iar unii — ca Seredai și Campo — urmează cursurile de trei ani ale școlii de maștrii. Ce citesc tinerii sportivi, cum își petrec timpul liber, ce viață duc în familie, ce prieteni au, ce îi interesează munca de educație... Vă este mai limpede optimismul meu?

— E atît de limpede, încît și numele cititorilor „Flacării” sînt urez din inimă justificarea ei integrală.

E. DASCĂLU

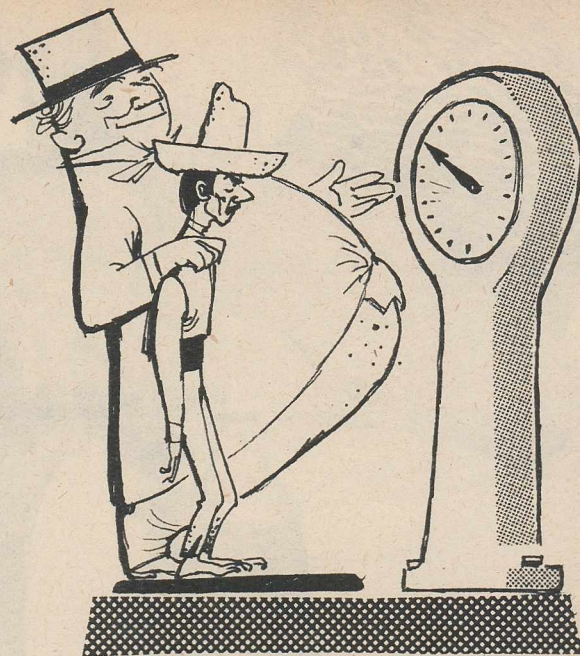

„PENTAGONUL”

... Un vehicul impropriu pe calea dezarmării...

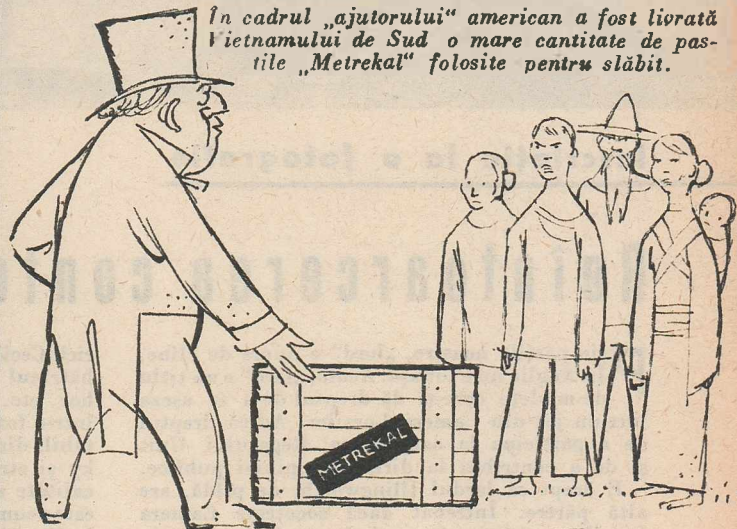
ÎN CÎTEVA LINII

Desene de Eugen TARU

„ALIANȚA PENTRU PROGRES”

— Progresăm, amice, progresăm!

În cadrul „ajutorului” american a fost livrată Vietnamului de Sud o mare cantitate de pastile „Metrekal” folosite pentru slăbii.

— N-ați spus voi: „Mal slăbește-na, mister”!

pentru că mulțumită acestor metode anestezia se simplifică și se reduce riscul infecțiilor.

IOUA MAMĂ A VEVERIȚEI...

În comitatul Kent din Anglia cîtiva copii au găsit în pui de veveriță. Unul dintre ei l-a dus acasă și în scurt timp veverița orfană l-a găsit o nouă... mamă — Isica Patchy — care, după un se vede din fotografie, și îngrijește puilul adoptiv a și cum ar fi al ei...

DACĂ MOLIÈRE...

Microcomedie serioasă în trei acte

PERSONAJE:
Primul medic
Al doilea medic
Al zecelea medic
Al N-lea medic (N fiind egal cu orice număr între 11 și 50)
Jenică (un copil care se încapățînează să fie sănătos)
Mama lui Jenică (o mamă care nu se împacă nici în rușul capului cu acest fel de încapățîinare)
Jean Baptiste Poquelin zis Molière (clasic al literaturii universale, autor printre altele al comedilor: „Doctorul fără voie” și „Bolnavul închis-puit”)

Decorul arată invariabil un cabinet medical de poli-clinică.

ACTUL I

Al doilea medic (vizibil ostentit după o lungă consultație): În concluzie: tocmai

am terminat de consultat cel mai sănătos copil din univers. Mă declar de acord cu părerea colegului care m-a precedat.

Mama lui Jenică: Dacă băiatul ar fi sănătos cum suneti, mi-aș mai pierde timpul pe aici?

Al doilea medic: Tocmai... Mama lui Jenică: Asta spun și eu: tocmai! Băiatul meu e departe de a fi sănătos. Numai acum o săptămîină, într-o dimineață, îi pun mina pe frunte: e caldă!

Jenică: Trăsesem pătura peste cap și m-am încălzit. Dar mi-a trecut imediat.
Mama lui Jenică: Și e slab, slab de tot, a scăzut cu două kilograme în ultima lună. Și este mai scund decît alți copii. Și este...

Al doilea medic: Sînt silit să vă contrazic. Băiatul are greutatea și înălțimea corespunzătoare vîrstei. Cit despre pofta de mîncare... (Medicul și Jenică își aruncă priviri complice și Jenică rîde.)
Mama lui Jenică: Tovarășe doctor, aveți copii?

Al doilea medic (surprins): Nu... cel puțin nu încă (zîmbește unui gînd).

Mama lui Jenică: Sînt silită să observ că se vede. În privința asta am teoria mea:

numai atunci cînd al copilului se înseamnă sănătatea unui copil. O mamă e mai doctor pentru copilul ei decît toți doctorii.

Al doilea medic: Atunci nu înțeleg de ce...!
(Cortina cade la timp pentru a proteja nervii medicului.)

ACTUL II

Al zecelea medic (sfîrșind tocmai de cercetat un dosar voluminos): Nu-mi rămîne decît să trag concluzia la constatăriile impresionantului șir de colegi care m-au precedat: aveți un copil sănătos. Așa spun și analizele, și radiografiile...

(Restul discuției decurge întocmai ca în actul precedent, cu singura deosebire că, între timp, mama lui Jenică și-a perfecționat tehnica și și-a îmbogățit, din punct de vedere medical, limbajul. Ea se termină invariabil după cum urmează):
Mama lui Jenică: Eu, tovarășe doctor, am teoria mea: o mamă e mai doctor pentru copilul ei decît toți doctorii.

Al zecelea medic: Atunci nu înțeleg de ce...!

(Cortina cade la timp spre a permite medicului să rămî-nă politicos.)

ACTUL III (și ultimul)

Lucrurile se repetă ca și în actele precedente, numai că de obicei al N-lea medic este profesor universitar. Actul se încheie invariabil cu:
Mama lui Jenică: Eu, tovarășe doctor, am teoria mea: o mamă e mai doctor pentru copilul ei decît toți doctorii.

Al N-lea medic: Atunci nu înțeleg de ce mai umblați pe la policlinici și dispensare!...

(Cortina e gata să cadă pentru că se simțea nevoia. Dar în clipa următoare își face apariția Molière.)

Molière: Ce personaje interesante această mamă și acest copil! Dacă l-aș fi cunoscut pe vremea cînd îmi scriam comedile, aș fi adăugat la „Doctorul fără voie” și la „Bolnavul închis-puit” încă două piese: „Doctorul închis-puit” și „Bolnavul fără voie”!

(Cortina cade împăcată cu sine.)

Sen ALEXANDRU

Inscripție la o fotografie

Reîntoarcerea contelui grădinar

Prin părțile noastre, „lord“ e nume de ciine. În Anglia nu e tot așa. Acolo, „lord“ e un titlu de noblete care-ți dă dreptul de a te așeza într-un jeț din Camera Lorzilor. Adică dreptul de a participa la conducerea Regatului Unit și de a contribui la dirijarea opiniei publice.

E drept că lordul Illingworth, de pildă, are altă părere. Întrebat dacă socotește Camera Lorzilor o instituție mai bună decât Camera Comunelor, lordul Illingworth a răspuns: „Mult mai bună, bineînțeles. Noi ăștia din Camera Lorzilor n-avem nici o legătură cu opinia publică. Și asta face să fim o instituție civilizată“. Dar să nu uităm că lordul acesta nu-i decât un personaj fictiv din comedia „O femeie fără importanță“ a lui Oscar Wilde. Dar, așa imaginar cum este, lordul Illingworth are dreptate: în adevăr, Camera Lorzilor, instituție străveche și învechită, nu ține de loc să aibă vreo atingere cu opinia publică. Vreau să spun: cu opinia maselor largi, populare. Ba, de cele mai multe ori, îi este chiar contrară. Că lucrurile stau așa, avem o dovadă proaspătă pe lângă cele vechi.

Un tânăr englez, aparținând „înaltei societăți“, își părăsește acum vreo patruzeci și cinci de ani atât nobila familie cu care nu se avea bine, cât și patria adorată, și se duce să-și caute norocul în Australia. Pornit de acasă fără nici un ban, trece prin toate meseriile: măturător de stradă, cow-boy, căutător de terenuri petrolifere, argat, ziarist, muncitor cu ziua. La un moment dat, ajungând crescător de oi, izbuteste să adune ceva parale. Dar crahul băncii unde își depusese banii îl întoarce la sapă de lemn. Pleacă în Statele Unite, unde e ba vagabond, ba salahor. În sfârșit, se întoarce în Anglia, sărac precum plecase. Se angajează pe mai nimic în tirgușorul Southend, ca grădinar comunal. Iarna, curăța zăpada.

Acum are 61 de ani și e de presupus că în contact cu „lumea de jos“ din „nobil“ a devenit om.

Nici vorbă de așa ceva. A trecut prin toate ca pește prin apă. Într-o seară, cineva a bătut la ușa bătrînului cu o veste colosală: cel de-al optulea conte de Buckingham, mare latifundiar și vicepreședinte al Camerei Lorzilor, a succumbat. Sucombînd, și averea și titlul său reveneau vărului de-a treia spiță, pe nume Vere Frede-

rick Cecil Hobart-Hampden, care nu-i altul decât bătrînul nostru grădinar, fostul cow-boy și salahor etc. Așa se explică de ce îl putem vedea, într-o fotografie, afundat într-un fotoliu confortabil, dinaintea unei respectabile sticle de whisky și stringînd între degete un trabuc gros de calitate superioară. Pe scurt, bătrînul grădinar este acum al nouălea conte de Buckingham, mare latifundiar și membru — prin moștenire — al Camerei Lorzilor.

Acum e momentul să visăm puțin. Îl și vedem pe proaspătul „pair“ ridicîndu-se în mijlocul „instituției civilizate“ pentru a vorbi despre durerile, lipsurile, țelurile claselor de jos, alături de care a trăit atîția ani. Firește, un singur glas, oricît de puternic ar răsuna, nu poate să aibă o prea mare pondere politică și n-ar schimba nimic. Dar cită frumusețe întăritoare chiar într-un glas izolat care rostește adevăruri!

Să lăsăm însă visurile pentru un somn reconfortant. Al nouălea conte de Buckingham a declarat: „Voi frecventa, după cum am dreptul, Camera Lorzilor, dar nu mă voi așeza printre laburiști, ci de pe băncile conservatoare voi interveni în unele dezbateri. La urma urmelor, prezența zilnică printre lorzi e retribuită de stat cu trei lire sterline“.

E limpede că fictivul lord al lui Oscar Wilde a avut dreptate. Cînd te gîndești exclusiv la trei lire sterline pe zi, la onoruri și profituri, nu poți avea nici o legătură cu „opinia publică“.

În literatura engleză există o legendă. Despre Thomas Stihuitarul, care a fost răpit de zîna zînelor și căruia, liberîndu-l mai tîrziu, zîna i-a dăruit harul de-a ghici viitorul. Astfel, un senior scoțian anume Haig, pe cînd ridica un prea-frumos castel în Bemerside, l-a întrebat pe Thomas ce soartă or să aibă el și castelul în viitor. Stihuitarul a răspuns:

*Betide, betide, whate'er betide,
Haig shall be Haig of Bemerside.*

Adică: „Întimple-se, întimple-se, întimple-se orice, Haig va fi totdeauna Haig de Bemerside“. Și, mai ales, întimple-se să fi fost argat și cow-boy etc., un Buckingham va rămîne totdeauna un Buckingham, va urmări veșnic trei lire sterline pe zi și altele, și nu va avea nici o legătură cu opinia publică britanică.

Lascăr SEBASTIAN

Pentru
orice
reclame
și
anunțuri
în
revista
noastră
adresați-vă

I. S. RECLAMA COMERCIALĂ

București,
Calea Victoriei 68-70

Pentru a putea participa la tragerea la sorți pe trimestrul II 1963, depunătorii pot depune sau completa suma necesară participării la tragere pînă la 30 martie 1963.

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI

Zilnic. Progr. I: 5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 22.00 (joi la 22.30), 23.50-23.55

Progr. II: 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (vineri 21.30), 23.00 (sâmbăta și 0.50)

Duminică. Progr. I: 7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55

Progr. II: 7.50, 14.00, 18.00, 20.00, 23.00

COTELE APELOR DUNĂRII

Zilnic: 13.40 (Progr. I)

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM

Zilnic: 12.10 (Progr. II), 13.05 (Progr. I)

DUMINICĂ 24 MARTIE Programul I

6.00: Cîntece și jocuri populare 6.30: Dansuri simfonice 7.10: Concert de dimineață 8.00: Sumarul presei centrale 8.10: Școala și viața 8.30: Muzică populară 9.00: Muzică de estradă 9.30: Teatrul la microfon pentru copii: „Semnale salvatoare” de Virgil Stoicescu 10.30: Piese corale 11.00: Program muzical cerut de oamenii muncii de pe ogoare 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Muzică din opere cerută de ascultători: aril din „Ion Vodă cel Cumplit” de Gh. Dumitrescu (solști: David Ohaneslan și Cornel Stavru) și „Povestea unui om adevărat” de S. Prokofiev (solști: E. Kibkalo și G. Demidova) 12.30: Noutăți de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Melodii populare 14.30: Interpreți de muzică ușoară: George Bunea, Ghiuli Ciohel, Vico Toriani, Margareta Nicolova, Tony Renis, Luminița Cosmin, Miloș Marko, Connie Francis, Lehel Nemeth, Dorina Drăghici, Fred Froberg, Dalida 15.10: Piese instrumentale 15.30: Din viața satelor patriei 16.10: Muzică din opere 16.40: Formații artistice de amatori de la sate 17.00: Muzică de estradă 17.15: Muzică 18.15: Recitalul pianistului Dinu Lipatti 18.30: Album de romanețe 19.00: Aril din opere interpretate de Corina Bărbulescu și Ion Dacian 19.35: „Melodii... melodii” — muzică ușoară 20.00: Teatrul la microfon: „Flicele” de Sidonia Drăgușanu 21.20: Muzică de dans 23.02: Simfonia a III-a în do major de George Enescu — Orchestra simfonică și Corul Filarmonicii de Stat „George Enescu”, dirijor Constantin Bugeanu.

Programul II 7.00: Fanfara reprezentativă a armatei 7.30: Cîntece și jocuri populare 8.00: Muzică ușoară 8.30: Clubul voioșiei: „Trenul trimestrului doi a ajuns la destinație”, scenetă de Victor Popa 8.50: Anunțuri, muzică 9.00: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 9.30: Muzică ușoară de compozitori sovietici 10.00: Aril din opere interpretate de soprana Arta Florescu și baritonul Mihail Arnăutu 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară 11.00: Transmisune din sala Ateneului a concertului Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu”, dirijor Hans Swarowski (Austria). În program: Triptic simfonice de Zeno Vancea; Simfonia a VIII-a de Anton Bruckner 12.45: Cinema 13.00: Concert de prînz 14.05: Cîntă Luigi Ionescu 14.30: Cine știe câștigă! 15.15: Din cîntecele și dansurile popoarelor 15.45: Muzică de estradă 16.00: Oameni și fapte 16.08: Din cîntecele tineretului 16.30: Simfonia spaniolă de Lalo — solist Ion Voicu, acompaniat de Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu 17.00: Aril din opere 17.15: Lecturile dumneavoastră preferate 17.25: Muzică ușoară 18.05: Din spectacolele Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. 19.00: Muzică ușoară de Ion Vasilescu 19.15: Piese instrumentale de compozitori români 19.30: Cîntece și jocuri populare 20.05: Muzică de dans de compozitori români 20.30: Muzică populară 20.50: Muzică de dans 21.45: Recital de poezie latino-americană 22.00: Muzică de dans 22.29: Sonata nr. 10 opus 96 în sol major pentru vioară și pian de Beethoven — interpretează: Yehudi Menuhin și Louis Kentner 23.10 — 24.00: Muzică de dans.

LUNI 25 MARTIE Programul I 5.07: Cîntece sportive și de tineret 5.30: Gimnastică 5.40: Cîntece și jocuri populare 6.07: Dansurile simfonice nr. 1 și 2 de Grieg 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece de muncă 6.45: Jocuri populare 7.10: Mici piese de estradă 7.30: Statul medicului: Îngrijirea feței 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.00: Sumarul ziarului Știința 8.08: Muzică instrumentală și vocală de George Enescu, Tiberiu Brediceanu, Ion Borgovan și Constantin Nottara 8.30: Fragmente din opere 9.00: Tineretea ne

e dragă! 9.20: Cîntece 9.40: Muzică populară 10.10: Muzică distractivă 10.40: Scurte cvartete instrumentale 11.05: Muzică din opere 11.30: Uverturi și fanfaze de estradă 12.00: Variațiuni simfonice pe teme românești de Theodor Lupu; Rapsodia română de Constantin Bobescu 12.27: Muzică populară 13.10: Muzică ușoară 14.00: Concert de prînz 14.30: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 15.00: Muzică ușoară 15.30: Scene din opera „Oberon” de Weber 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă „Taraful Gorjului” din Tirgu-Jiu 17.10: Cvartetul de coarde nr. 2 în re minor de Bedrich Smetana — interpretează Cvartetul „Smetana” 17.30: „Prietenă noastră cartea”: Întîlnire cu clișva dintre eroii îndrăgiți! 18.00: Dansuri de estradă 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Duete vocale din opere 19.00: În pas cu știința 19.20: Concertul în la minor pentru violoncel și orchestră de Schubert-Cassado — solist Gaspar Cassado, acompaniat de Orchestra simfonică din Bamberg, dirijor Ionel Perlea 19.47: Muzică populară 20.15: Muzică ușoară de Mișu Iancu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Concertul pentru orchestră de Anatol Vieru; Două schițe simfonice de Doru Popovici 21.15: Pe teme internaționale 21.25: Muzică ușoară românească 22.25: Simfonia în re minor de César Franck 23.07: Concert de noapte.

Programul II 12.15: Melodii lirice de compozitori sovietici 12.45: Trei schițe simfonice de Ludovic Feldman; Frescă antică de Theodor Rogalski 13.15: Însemnări de reporter 13.22: Muzică populară 14.10: Coruri din opere 14.30: Piese de estradă 15.00: Muzică de balet 15.30: Melodii populare 16.10: Valsuri interpretate de fanfară 16.30: Pagini orchestrale din operele lui Meyerbeer 17.00: Muzică ușoară 17.30: Statul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Fantezia opus 17 în do major de Robert Schumann — interpretează pianistul Wilhelm Kempf; Poemul simfonice „Pre-ludile” de Liszt 18.53: Cîntă Orchestra „Barbu Lăutaru” a Filarmonicii de Stat „George Enescu” 19.15: Muzică corală 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: „Ghid muzical” (12) — Programatismul în creația lui Richard Strauss (reluare) 20.20: Din muzica popoarelor 21.15: Cîntece inspirate de festivalurile mondiale ale tineretului 21.30: Medalion; Alexei Maximovici Gorki 22.00: Cîntăreți de operă: Zenaida Pally și Octav Enigărescu 22.30: Melodii de dragoste 23.10—24.00: Muzică de cameră de Johann Sebastian Bach.

MĂRȚI 26 MARTIE Programul I 5.07: Muzică populară 5.30: Gimnastică 5.40: Muzică interpretată de fanfară 6.07: Muzică ușoară 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Jocuri populare 6.45: Piese instrumentale 7.10: Cîntece 7.30: Statul medicului: Astenia de primăvară 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Melodii populare 8.20: Suita tinerescă de Mircea Chiriac și Suita pentru orchestră „Imagini hunedorene” de Adalbert Winkler 9.00: Din viața muzicală a orașelor patriei — Corul Ansamblului de Stat de cîntece și jocuri din Tirgu-Mureș 9.30: Muzică ușoară 10.00: Cîntece și jocuri populare românești și ale minorităților naționale 10.30: Muzică din opere 11.05: Sonata pentru vioară și pian de Sabin Drăgoi — interpretează Gaby Grubea și Paul Jelescu 11.35: Jocuri populare 11.45: Radio Prichindel: „Aventurile lui Prichindel” (VII) — „Pășări de curte” 12.00: Valsuri 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Uverturi din opere românești 13.10: Muzică populară 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică ușoară 15.00: Muzică din opere 15.31: Dansuri instrumentale 15.45: Muzică populară din țări socialiste 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece patriotice 17.10: Aril din opere interpretate de Iolanda Mărculescu 17.30: Simfonia a IV-a în la major „Italiana” de Felix Mendelssohn-Bartholdy — Orchestra simfonică din Boston, dirijor Charles Münch 18.00: Universitatea tehnică radio — ciclul metalurgie 18.15: Muzică populară din Dobrogea 18.30: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur 18.40: Muzică vocală și instrumentală preclasică 19.00: Revista economică radio 19.20: Mici piese de estradă 19.35: Program muzical pentru frunțași în producție din industrie și agricultură 20.15: Muzică ușoară interpretată de Juliette Greco 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică populară 21.15: Cine știe, câștigă! (reluare) 22.25: Muzică de dans 23.02: Sonata nr. 1 opus 32 în do minor pentru violoncel și pian de Saint-Saens — interpretează Radu Aldulescu și Albert Gutman; Sonata pentru clarinet și pian de Paul Hindemith — interpretează Constantin Cernăianu și Mariana Kabdebo.

În această săptămână s-au împlinit 75 de ani de la inaugurarea clădirii Ateneului R.P.R. — unul din cele mai vechi așezăminte de cultură din Capitală.

CARNET

Război foametei

Un miliard de oameni din populația globului trăiește într-o stare permanentă de foamă și de subnutriție. Dintre aceștia 400 de milioane sînt practic condamnați la moarte prin înfometare. Aceste cifre figurează în documentele oficiale ale unor departamente ale O.N.U. și, în mod simbolic, prima săptămînă a primăverii a fost aleasă de către Organizația mondială pentru alimentație și agricultură (F.A.O.) pentru începerea unei campanii la scară mondială împotriva foametei.

Timp de o săptămînă popoarele lumii sînt chemate să sprijine această campanie pentru a salva din ghearele foametei milioane de ființe umane. Și nu e vorba numai de foamete, ci și de boli care seceră vieți omenesti, de lipsa de îmbrăcăminte și locuințe, de munca de sclavi practică încă pe o întinsă parte a pămîntului. Chiar și numai această enumerare constituie un veritabil act de acuzare împotriva colonialismului care decenii de-a rîndul a ținut continentele întregi sub apăsarea foametei și mizeriei. Este ceea ce spune cunoscutul savant brazilian Josué de Castro care, punînd întrebarea „Cum se explică faptul că în lumea de astăzi două treimi din omenire flămînzește, și de ce foametea domnește tocmai în regiunile numite slab dezvoltate?”, răspunde: „După părerea mea cauza principală a foametei existente în lume este colonialismul”.

Consecințele acestei situații? Iată-le. În țările slab dezvoltate, mortalitatea infantilă este de zece ori mai mare decît în statele evaluate. Victimele ale foametei sînt în primul rînd copiii de la 1 la 4 ani. În Pakistan, în Guatemala sau în Tailandă, durata medie a vieții reprezintă jumătate din cea înregistrată în țările dezvoltate. Patru oameni mor pe minut în America Latină, adică peste două milioane pe an, peste 10 milioane la fiecare cinci ani. În timp ce spre Statele Unite se scurge din această parte a lumii, ca un torent, cîte 4.000 de dolari pe minut, peste două miliarde pe an sau mai bine de 10 miliarde la fiecare cinci ani. Sînt bani realizați nu numai prin exploatarea solului și subsolului unuia din cele mai bogate continente ale lumii, dar și prin înfometarea unei populații cifrate la zeci de milioane de oameni.

La toate acestea, ieri și astăzi ideologiile colonialismului au căutat să prezinte drept singură cauză suprapopulația globului care nu și-ar putea hrăni cele trei miliarde de locuitori.

Faptele și cifrele îi înfrîmă însă pe urmașii contemporani ai lui Malthus. Căci actualul nivel al tehnicii permite hrănirea unei populații de zece ori mai mari decît aceea care trăiește astăzi pe planeta noastră. Iar o dată cu progresul tehnic, va putea fi hrănită o populație de o sută de ori mai mare, concluzie la care ajunge și cunoscutul specialist francez în problemele alimentației, profesorul Michel Cépède, de la Institutul național agronomic din Paris, care arată că „pămîntul este departe de a fi suprapopulat”. Așa că nu este vorba de pămînt, ci de cei care îl stăpînesc. Aici este vorba despre sistemul capitalist, incapabil să suprimă contradicția între producție și consum. Așa că pentru a lichida foametea este necesar progresul social. Combaterea flagelului foametei este strîns legată și de înfăptuirea dezarmării generale și totale, preconizate de țările socialiste. Cei 120 miliarde de dolari cheltuiți anual în lume pentru fabricarea armelor de distrugere ar putea constitui o sursă importantă pentru asigurarea dezvoltării țărilor Asiei, Africii și Americii Latine. Și aceasta nu este visul unor utopiști, ci rezultatul calculului unor oameni de știință.

În secolul marilor descoperiri științifice, al lărgirii uluitoare a sferei cunoștințelor omenesti, este de neconcepț ca ființe umane să mai trăiască încă în condițiile amenințării permanente a morții prin înfometare, să aibă același orizont ca și cel al strămoșilor noștri îndepărtați.

Lichidarea foametei nu poate fi numai obiectul unei campanii. Omenirea este interesată în înlăturarea acestui flagel prin progres social, prin dezarmare, prin folosirea imenselor resurse ale țărilor slab dezvoltate pentru propria lor înflorire.

I. MANEA

(Continuare în pag. 22-23)

CE ESTE MICROCLIMATUL?

„Doresc să știu ce este microclimatul? De ce în aceeași zi se înregistrează temperaturi diferite în localități apropiate?”

Petre LEBEDI, Năvodari, bloc G, ap. 10

Răspunde N. TOPOR, șeful Serviciului prevederea timpului de la Institutul meteorologic.

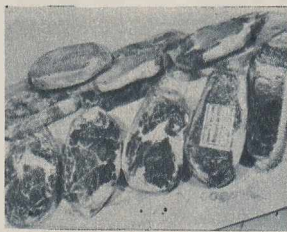
Prin microclimatul natural (spre deosebire de cel artificial, creat de om în interiorul clădirilor, uzinelor, minelor etc.) se înțelege un climat restrâns în cadrul unui climat local. Microclimatul se caracterizează printr-o anumită compoziție chimică a aerului și cantitate de impurități pe care o conține, prin electricitate, ionizare, radioactivitate, radiații solare, temperatură, umiditate, presiune, vânturi etc. și este determinat de poziția geografică și topografică a teritoriului respectiv, de natura și culoarea solului, de floră și faună, precum și de intervențiile edilitare ale omului.

În marile centre urbane există numeroase microclimate. În zonele cu mari edificii, cum avem în București centrul și noile cartiere de locuințe, temperatura este mai ridicată datorită radiației clădirilor, iar vara datorită și celei a asfaltului; aici vânturile sînt mai slabe: cînd vîntul are 20 m/sec. în Piața Școlii, în centrul Bucureștiului nu atinge nici 8 m/sec. Marile bulevarde orientate nord-sud sînt cele mai calde, deoarece vînturile dominante sînt cele de vest și est-nord-est. În zonele aglomerate aerul este impur, conținînd peste 80.000 de particule microscopice la cm³ (minerale, vegetale, animale, germeni, microbi etc.); ionizarea aerului este slabă, iar potențialul electric este nul. Iată de ce arterele centrale sînt cele mai contraindicate pentru plimbări recreative.

Mai există microclimate distincte și în preajma lacurilor din nordul Capitalei (Băneasa, Herăstrău, Flo-

reasca, Tei) sau din est (Fundeni), în jurul parcurilor din sud-vest (Grădina Botanică, Stadionul Republicii, Parcul Libertății). Microclimatele se interinfluențează cu climatul local și regional și pot interveni pregnant în marile procese atmosferice, creînd discrepanțe în aspectul vremii; de pildă, se întîmplă uneori ca, în timp ce la Aeroportul Băneasa să viscolească, la Observatorul astronomic să ningă liniștit.

FRIGUL, UN ALIAT MAI VECHI

Produse de carne, congelate.

Am citit cu interes articolul „Aliatul frig” din „Flacăra” nr. 6/1963, care se ocupă de utilizarea frigului în biologie și medicină. În articol se face afirmația că „frigul, unul din cei mai vechi dușmani ai omului, a fost transformat de oamenii de știință în aliat”. Să mă lerte autorul, dar eu aș spune că ideea aceasta, așa cum a exprimat-o, e incompletă: frigul a fost de mult un aliat al omului; oamenii de știință au lărgit considerabil gama cazurilor în care aliatul-frig se manifestă ca atare — foloasele lui sînt însă de mult cunoscute în viața practică. Pentru a da un exemplu, voi cita doar domeniul în care lucrez — conservarea alimentelor cu ajutorul frigului. Această metodă a fost folosită din cele mai străvechi timpuri: cu sute și sute de ani în urmă gheața sau zăpada erau colectate în grote, iar mai apoi în ghetări, fiind folosite vara la păstrarea alimentelor alterabile. Mai tîrziu s-a descoperit că ames-

tecul de sare cu gheață dă temperaturi sub 0°C. Dezvoltarea științei și tehnicii în secolul al XIX-lea a dus la descoperirea frigului artificial, care poate fi dirijat și folosit în scopurile dorite.

Conservarea alimentelor prin frig duce la obținerea unor produse apropiate din punct de vedere calitativ de produsele inițiale. Există mai multe moduri de conservare a alimentelor: prin refrigerare, prin congelare (înghețare) și prin deshidratare. Primul mod de conservare răcește alimentul pînă aproape de punctul de îngheț. Prin congelare, alimentul se poate păstra și ani de zile. Însă metoda deshidratării — de dată mai recentă — este cea mai bună, deoarece păstrează mai fidel calitățile inițiale ale produsului. În ce constă această metodă? Întîi se congelează produsul respectiv la temperaturi foarte scăzute (minus 40°C) și sub vid se extrage apa care sublimază din cristale de gheață direct în vapori, fără a mai trece prin starea lichidă; acest procedeu se aplică actualmente în Uniunea Sovietică și alte țări, la noi aflîndu-se deocamdată în studiu.

Ing. Gheorghe FICIU, director al I.I.S. „Antrafrig” București

A EXISTAT PENEȘ CURCANUL?

„Care este adevărul istoric despre Peneș Curcanul? A trăit aievea viteazul dorobanț al lui Alexandru sau a fost doar rodul fanteziei poetului?”

Gheorghe MITROAICA, București, Calea Victoriei 114

Răspunde NICHITA ADĂ-NILOAIE, șef de sector la Institutul de istorie al Academiei R.P.R., secretar al Societății de științe istorice și filologice.

Vitejia ostașilor romîni în bătăliile de la Grivița, Rahova, Plevna și Smîrdan din războiul din 1877-78 pentru scuturarea jugului turcesc și cucerirea independenței naționale au fost evocate mai

întîi în scrieri literare și apoi, în anii următori, în lucrări cu caracter istoric.

Regimentele de dorobanți — multe înființate cu cîteva luni înainte de război — erau organizate pe bază teritorială. De pildă Regimentul 13 dorobanți — la care se referă V. Alecsandri — cuprindea județele Vaslui și Iași. După ce armata romînă a trecut Dunărea și s-a îndreptat spre Plevna, acest regiment a primit ordinul de a da primul atac împotriva întăriturilor turcești. Astfel, la 27 august 1877 Regimentul 13 dorobanți, după o luptă crîncenă, a reușit să-l izgonească pe turci și să cucerească redonul care acoperea întăriturile Griviței. În zilele de 30 și 31 august acest regiment — împreună cu alte unități — a luat parte la cucerirea și apoi la apărarea puternicei redute Grivița I. Sergentul major Tîntîș Gheorghe, care venise voluntar în Regimentul 13 dorobanți, împreună cu cîțiva soldați, îmbărbătîndu-l sub ploaia de gloanțe, a făcut o recunoaștere, la 3 septembrie, spre pozițiile turcești; fiind rănit, el moare apoi la ambulanță; o dată cu el s-au jertfit în luptele de la Grivița aproape 2.000 de ostași romîni.

Pornind de la această realitate istorică, V. Alecsandri a plămuit figura eroului său simbolic Peneș Curcanul și ale celorlalți „nouă din Vaslui”. Curcanii li se spunea dorobanților pentru că purtau pene de curcan la căciuli. Dintre cei zece menționați nominal în poezie, singurul identificat de documentele istorice este Tîntîș (Gh. Tîntîș); acesta este dat însă ca tunar, în realitate el fiind tot dorobanț. În mai 1881 Alecsandri a scris o altă poezie, intitulată „Ploconul lui Peneș Curcanul”.

Urînd exemplul lui Alecsandri, au scris și alți literați mai tîrziu poezii, nuvele și chiar piese de teatru, preamîrînd figura lui Peneș Curcanul. Astfel, C.D. Ollănescu a scris în 1899 o poezie „Fiul lui Peneș Curcanul”, iar T. Duțu-Duțescu, în colaborare cu V. Leonescu au scris în 1903 o dramă în patru acte intitulată „Peneș Curcanul”. Interesantă este

și o nuvelă a lui D.N. Popescu, intitulată tot „Peneș Curcanul”, apărută în 1892. Autorul ei dă numele, prenumele și locul de naștere al celor zece eroi din Vaslui; dar toate aceste nume de eroi sînt fctive, nici unul necorespunzînd adevărului istoric.

AICI A ÎNVĂȚAT GEORGE COȘBUC

Anul acesta se împlinesc 100 de ani de la înființarea Școlii medii „George Coșbuc” din Năsăud, Reg. Cluj. Ea a luat ființă în 1863 în baza unei hotărîri adoptate de trimișii a 44 de comune din district și a contribuției materiale a populației locale. De-a lungul anilor, școala — pe atunci gimnaziu — și-a păstrat o orientare apropiată maselor populare, deși și-a desfășurat activitatea sub un dublu control — al statului burghez și al bisericii, care aduceau o influență corespunzătoare intereselor claselor exploataatoare.

Printre vechii profesori ai școlii din Năsăud se număra

În fotografiile sus — vechea clădire în care școala a funcționat între 1863 și 1888; jos — clădirea ridicată prin contribuția comunelor în 1888, cărora în anii 1961-1962 i s-au făcut reparații capitale, restauratorilor respectîndu-l stilul arhitectonic inițial.

PROGRAMUL DE RADIO

Programul II 12.15: Muzică populară 13.35: Sarabanda, Giga și Badinerie de Arcangelo Corelli; Concertul în la major pentru clarinet și orchestră de Wolfgang Amadeus Mozart 13.15: Vă prezentăm cartea „Noaptea amintirilor” de Wolfgang Joho (R.D.G.) 13.30: Muzică ușoară de compozitori sovietici 14.10: Cîntece și jocuri românești 14.30: Valsuri simfonice 15.00: Din muzica popoarelor 15.30: Muzică ușoară 16.10: Muzică vocală 16.30: Muzică de estradă 17.00: Capriciu pentru orchestră de Dumitru Capolănu; Cantata de cameră de Andrei Porfeteș 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: „Dicționar muzical” (12): Concertul (reluare) 18.30: Ansambluri artistice școlare 18.45: Ani de ucenicie 19.00: Cîntece de dragoste și jocuri populare 19.30: Lecția de limba franceză (avansați) 19.40: Opera „Fata de la Cozia” de Emil Montșia (montaj muzical-literar) 21.15: Muzică de dans 21.45: Emisiune literară 22.00: Concertul nr. 1 în do major pentru pian și orchestră de Beethoven, solist Dan Grigore 22.30: Program de popuriuri 23.10—24.00: Concert de noapte.

MIERCURI 27 MARTIE Programul I 5.07: Muzică de estradă 5.30: Gimnastică 5.40: Melodii populare 6.07: Cîntece 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Muzică ușoară 6.45: Jocuri populare 7.10: Corul Uzinelor „Rulmentul” din Brașov 7.30: Sfatul medicului: Reacția R.H. 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut volos de pionier 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară 9.00: Sonata nr. 3 în do major de Rossini; Concertul pentru oboi și orchestră de coarde de Domenico Cimarosa; Simfonia în si bemol major de Johann Christian Bach 9.34: Prelu-

crări de folclor ale compozitorilor noștri 10.00: Teatru la microfon: „Chibrîtul suedez” de A. P. Cehov 11.09: Muzică instrumentală 11.30: Melodii populare 12.00: Muzică de estradă 12.30: Cîntă Vera Firsova și Alexandr Ognîțev 13.10: Simfonia „La Jolla” de Bohuslav Martinu; Piesa pentru orchestră „Rugby” de Arthur Honegger 14.00: Concert de prînz 15.00: Muzică populară din Moldova 15.30: Fragmente din opereta „Contesa Marița” de Kálmán 16.00: Piese instrumentale 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Muzică ușoară 17.10: Muzică populară 17.30: „Prietenii lui Do-Re-Mi”—la microfon mici artiști amatori 18.00: Suita cîmpenească — liederuri pentru soprana și orchestră de Alfred Mendelsohn, cîntă Arta Florescu 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Din cîntecele tineretului 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Muzică ușoară de Richard Bartzler 19.40: Romanțe 20.15: Noi înregistrări primite de la Radioteleviziunea sovietică 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Din viața de concert a Capitalei 21.15: Scriitori la microfon: Petru Vîntîlă 21.30: Muzică populară romînească 22.25: Ciclul „Simfonii de Gustav Mahler”: Simfonia I în re major — Orchestra simfonică a Radioteleviziunii, dirijor Emanoil Elenescu 23.30: Muzică de dans.

Programul II 12.15: Sonata pentru violoncel și pian de Theodor Fuchs 12.45: Din cîntecele și dansurile popoarelor 13.15: Radioreportaj 13.25: Muzică de estradă 14.10: Muzică distractivă (orchestre de mandoline) 14.30: Soliști ai teatrelor muzicale din țară 15.00: Muzică ușoară 15.28: Suita „Povești din Grui” de Marțian Negrea 16.10: Valsuri și intermezzouri în muzică de estradă 16.30:

Muzică populară romînească și a minorităților naționale 17.00: Muzică din opere 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Soliști și formații artistice de amatori din Regiunea București 18.39: Sonata în sol major de Haydn — interpretează pianista Maria Fotino 18.50: Microfolioane 19.00: Estrada melodioasă 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: Duete din opera „Fata din Far West” de Giacomo Puccini 20.10: Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de Wieniawski — solist Isaac Stern, acompaniat de Orchestra simfonică din Philadelphia, dirijor Eugène Ormandy 20.30: Tribuna radio: Neoliberalismul — teorie și practică, de Al. Popper 20.40: Soliști de odinioară ai muzicii populare romînești 21.15: Muzică ușoară 22.00: „Pagini din muzica preclasică”—muzică de cameră de Henry Purcell 22.30: Muzică de dans 23.10: Arii din opere 23.35—24.00: Muzică de estradă.

JOI 28 MARTIE Programul I 5.07: Muzică interpretată de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Cîntece 6.07: Muzică ușoară 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 6.45: Piese instrumentale 7.10: Mici piese de estradă 7.30: Sfatul medicului: Vegetațiile adenoid 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut volos de pionier 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică populară 8.30: Cvarțetul nr. 14 în sol major de Mozart 9.00: Vreau să știu 9.25: Muzică ușoară 10.00: Fragmente din opera „Capra cu trei iezi” de Alexandru Zirra 10.30: Sonatele nr. 3 și nr. 9 pentru pian de Scriabin 11.05: Muzică ușoară 11.30: Lucrări muzicale de Andră Modeste Grétry 12.00: Soliști și orchestre de muzică populară 12.35: Muzică instrumentală 13.10: Selecțiuni din operele „Lumea-i frumoasă” de Lehar și „Sărutul Cianitei” de Milutin 14.00: Muzică populară romînească și a minorităților naționale 14.30: Muzică ușoară 15.00:

Din melodiile popoarelor 15.30: Muzică de estradă 16.45: Preludiu simfonic de Ion Dumitrescu — Orchestra filarmonică a Radioteleviziunii franceze; Variațiuni simfonice de Mircea Basearab — Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu”, dirijor George Georgescu 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Mic recital al sopranei Teodora Lucaicu 17.10: Cîntece de Emil Lerescu 17.30: Muzică din opere 18.00: Universitatea tehnică radio — ciclul chimie 18.15: Cîntă acordeonistul Ilie Udilă 18.30: Lecția de limba franceză (Începători) 18.40: Muzică ușoară 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru frunțașii în producție 19.50: Transmisiune din Studioul de concerte a concertului Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, dirijor Emanoil Elenescu — Simfonia a XVI-a de D. Cuclîn; Concertul nr. 1 în mi bemol major pentru pian și orchestră de Liszt — solistă Maria Cardaș; Uvertura la opera „Benvenuto Cellini” de Berlioz. În pauză: „Inima lui Danko” — fragment din opera lui Maxim Gorki 22.55: Muzică de dans.

Programul II 12.15: Arii din opere interpretate de Elena Popa-Rădulescu și Constantin Gabor 12.45: Muzică ușoară sovietică 13.15: Note de lector 13.25: Melodii populare 14.10: Piese de estradă 14.30: Suita a II-a de arii și dansuri vechi de Ottorino Respighi; Concert pentru orchestră de cameră de Zeno Vanea 15.11: În ritm de tango 15.30: Dansuri 16.10: Din cîntecele tineretului 16.30: Muzică populară din țări socialiste 16.55: Octetul opus 20 în mi bemol major de Felix Mendelssohn-Bartholdy — interpretează Octetul „Vienna” 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Piese de concert pentru violoncel și orchestră de François Couperin — solist Radu Aldulescu, acompaniat de Orchestra de cameră, dirijor Alexandru Șumski; Simfonia nr. 55 „Învățătorul” de Haydn — Orchestra

dr. A. Alexi, unul dintre primii noștri darwinisti, iar printre primii elevi, George Cosbuc.

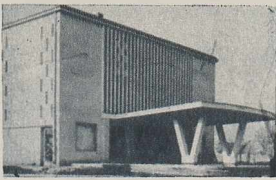
Azi, Școala medie „George Cosbuc” asigură creșterea unui tineret cu o pregătire multilaterală, științifică, letată de viață. Clădirea a fost reparată, laboratoarele colii au fost înzestrate cu paratură modernă, săliile laselor au fost reînnoite. Tumul elevilor la cursurile de zi este dublu față de cel din 1944 și, dacă ținem seama de elevii înscriși la cursurile serale și fără frecvență, este de patru ori mai mare.

Grigore GĂZDAC,
directorul Școlii medii
„George Cosbuc” din Năsdud

că ar fi bine ca revista „Flacăra” să publice în fiecare număr al ei câte un asemenea material pasionant, iar la această rubrică să colaboreze și oameni de știință, și scriitori români.

Adrian ROGOZ,
scriitor

De la
fotocorespondenți

La Hirșova s-a inaugurat un nou cinematograful cu ecran lat și cu o capacitate de 450 de locuri. (C. Gheorghidă)

Ghiocul... (Gheorghe Cioba, Constanța)

Echipe de dansuri a brigăzii artistice de agitație din Pflisa, Raionul Hațeg. (Virgil Onoiu, Deva)

CASTANI ȘI ULMI
DE-A LUNGUL
LITORALULUI

În aceste zile convoaie de autocamioane transportă copaci spre faleza de la Mangalia. Sute de castani bătrâni

de câte 25 de ani, ulmi de peste 12 ani și alți arbori sînt aduși balotați dintr-o altă regiune, pentru a fi plantați pe coasta mării. Alte autocamioane se îndreaptă spre Mamaia, ducînd de asemenea sute de arbori care vor fi replantați.

La Constanța, în spațiul dintre cele două autostrăzi care leagă orașul de stațiunea Mamaia, se vor răsădi în primăvara asta sute de boschete detrandafir. În oraș, între gara nouă și fosta gară se lucrează acum la deschiderea unui parc cu o suprafață de 52.000 m p. Noul parc, care va căpăta denumirea de „Parcul I.L. Caragiale”, va fi dat în folosință înainte de deschiderea sezonului de vară.

C. MOCANU,
activist cultural, Techirghiol

CITITORII
CĂTRE CITITORI

Următorii cititori vor să corespunde prin poșta: A. D. Safti, Sverdlovsk, 55, ul. Dekabristov 3-32, U.R.S.S.: ilustrate artistice (în rusă, engleză, germană); Wojciech Padziejew, Lodz, Curie-Skłodowskiej 36 m 4, R.P. Polonă: discuri, ilustrate (în polonă, rusă, engleză, franceză); Barbara Binka, Lodz, ul. Zeromskiego 58 m 5 a, R.P. Polonă: filatelle (în polonă, rusă, engleză); Bohdan Turah, Bechcice, p-ta Konstantinow, woj. Lodz, R.P. Polonă: teme diverse; Nela Achim, funcționară, Tulcea, str. Major Andrei Grigore nr. 5: ilustrate; Marioara Popoș, Tulcea, str. V. Roaită nr. 58: ilustrate; Alexandru Eugen, elev, Galați, str. Pescari nr. 33: ilustrate; Mioara Gherea, învățătoare, com. Căldărăști, Rn. Buzău: ilustrate; Mariana Rizea, elevă, Galați, str. Pușkin nr. 26: teme diverse, ilustrate; Ion Anghel, maeștru tehnician, Fabrica de vată Buftea, Reg. București: teme din industria textilă; Tiberiu Belcan, elev, cl. a X-a, Școala medie „Decebal” Deva: ilustrate; Arabela Deleanu-Verdu, studentă, Complexul

studentesc Copou, Iași, str. Stoicescu nr. 1, bloc C: geografie, cinema, muzică, sport, ilustrate; Marin Șerban, elev, Hunedoara, O.T. pav. 25, ap. 7: ilustrate; Paraschiva Toma, elevă, Tecuci, str. Dobrogeanu-Gherea nr. 9: ilustrate; Maria Endăchioiu, elevă, Fălțiceni, str. Lt. Iacob nr. 23, Reg. Suceava: literatură, cinema, ilustrate; Elena Ioan, elevă, Fălțiceni, str. caporal Popescu nr. 11: literatură, filme, ilustrate; Aurora Bazea, elevă, Cimpia Turzii, str. A. Mureșanu nr. 40: ilustrate, fotografii de actori; Elvira Oniga, elevă, Ocna Mureșului, str. Memorandumul nr. 42: ilustrate, fotografiile de actori; Anca A. Opreșcu, elevă, Botoșani, str. Al. Lahovary nr. 44: teatru, cinema; Gabriel Dumitrescu, elev, Arad, str. Dragalina nr. 7: ilustrate, teatru, sport; Marian Gavrilăscu, elev, Băilești, str. K. Marx nr. 2: ilustrate, teme diverse; Victoria Ene, elevă, București, str. Horei nr. 2, Rn. „23 August”: ilustrate; Constantin Ionașcu, elev, Băilești, str. Victoriei nr. 52, Reg. Oltenia: teme diverse, ilustrate; Silvia Trincoloff, elevă, Timișoara, str. Cpt. Damesciu nr. 26, ap. 7: ilustrate, diverse; Adrian Perdeicu, Ghelari, str. Colonia de Sus nr. 210, et. I, cam. 3, Reg. Hunedoara: literatură, cinema, ilustrate; Viorica Hulduban, elevă, Buzău, str. Transilvaniei nr. 92: ilustrate; Floricica Nenciu, elevă, Buzău, str. Lunel nr. 17: ilustrate; Florin Dumitrescu, student, Iași, Căminul „Filimon Sîrbu”, str. Cloșca nr. 9: ilustrate; Mihaela Hapis, elevă, Sibiu, str. Mărăștii nr. 20: ilustrate; Niceta Garbuzov, studentă, Galați, str. Pavel Teacenco nr. 4: cinema, ilustrate; Nelu Negoescu, muncitor, Craiova, cartierul Borden nr. 99: filatelle, ilustrate; Vatica Recu, bibliotecară, com. Băneasa, Reg. Dobrogea: literatură, muzică, ilustrate; Veronica Ionașchi, elevă, Școala horticola Curtea de Argeș, bd. R.P.R. nr. 15: ilustrate; Valeria Șerban, bibliotecară, com. Băneasa, Reg. Dobrogea: literatură, sport, cinema, ilus-

trate; Felicia Silca și Dorina Opreșcu, elevs, Sibiu, str. Cooperației nr. 17: teme diverse, ilustrate.

„ACOLO
UNDE AȘTEPTĂM”...

să se îmbunătățească
condițiile
de așteptare

Citind reportajul „Acolo unde așteptăm”, apărut în „Flacăra” nr. 9 din 2 martie 1963, m-am gândit să vă semnalez unele aspecte întinse de mine în locuri vizitate recent. Dacă aștepti vreun tren în stația C.F.R. Progresul din șos. Giurgiului, ești neplăcut impresionat de aspectul sălii de așteptare, instalată într-o clădire ce seamănă mai mult cu o magazie. Mobilierul este foarte uzat, iar pardoseala e deteriorată. Aceeși apreciere se poate face și despre autogara Filaret, unde nu se observă nici o preocupare pentru a se asigura călătorilor condiții civilizate de așteptare. În dimineața zilei de 6 martie a.c., o zi destul de friguroasă, ambele sobe erau reci. Pereții sînt înnegrii, iar zugrăvile sînt jupuite. De vreo preocupare pentru o bună agitație vizuală, nici pomeneală.

Cred că forurile în drept ar trebui să ia măsuri ca așteptarea în unele autogări să fie organizată la nivelul Autogărilor centrale, iar gările mai mici să nu fie niște surori vitrege ale Gării de Nord, care e într-adevăr înzestrată foarte bine. Observația este valabilă și pentru stația C.F.R. Bușteni, pe unde am trecut nu demult, a cărei sală de așteptare era nelăcurită, iar mobilierul vechi și degradat — în totală contradicție cu condițiile de confort create oamenilor muncii în casele de odihnă din aceeași stațiune climaterică.

Grigore GHEORGHE,
muncitor la Fabrica de ace de tricotat București

fonică a Filarmonicii de Stat „George Cosbuc”, dirijor Roberto Benzi 18.45: teme populare din Oltenia 19.00: rul Radioteleviziunii 19.30: Tineretea e dragă! 19.50: Muzică de dans 20.30: cante populare, copii 20.40: Muzică populară 21.15: Muzică de dans 21.45: Păi și copii 22.00: Muzică ușoară românească interpretată de tineri soliști 23.00: Emisiune pentru petroliștii români aflați în India și Afganistan 23.10—00: Opera „Ora spaniolă” de Maurice Strakosky.

VINERI 29 MARTIE Programul I 5.07: Muzică populară 5.30: Gimnastică 6.40: Muzică 6.07: Jocuri populare 6.20: Emisiune pentru sate 6.30: Muzică de estradă 6.45: „Spre noi victorii socialiste” — teme 7.10: Muzică ușoară 7.30: Sfatul medicului: Ce sînt virozele 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.00: marul presei centrale 8.08: Muzică vocală 8.30: Concert de dimineață 9.00: cântecuri de compozitori sovietici pentru chestre de instrumente populare 9.30: argumente din opera „Mireasa vindeată” de Bedrich Smetana 10.00: Piese românești pentru fanfară 10.30: Muzică de estradă 10.45: Trio pentru oboi, clarinet și fagot Aurel Stroe; Cvartetul de coarde în studio de Virgil Onișiu 11.28: Scene din opere 11.52: Insemnări de reporter 12.00: Corul Palatului culturii din olești 12.20: Muzică populară interpretată de Ana Balaci și violonistul Alexandru Bidirel 12.40: Preludiu și fugă nr. 1 do major de Dmitri Șostakovič — interpretată de pianistul Emil Ghilels; Concertul nr. 3 pentru orchestră de coarde și claviere de Tommaso Albinoni — interpretată de Orchestra de cameră din Moscova, dirijor Rudolf Barșai 13.10: Melodii românești 14.00: Concert de prînz 14.00: Muzică din opere 15.20: Muzică populară 15.50: Simfonietta de Paul Constantinescu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra de muzică populară a Filarmonicii de Stat din Arad 17.10: Or-

chestra de mandoline a Postei Centrale 17.30: „În slujba patriei” 18.00: Universalitatea tehnică radio — ciclul energetic 18.15: Melodii populare interpretate la flaut 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Muzică ușoară 19.00: Jurnalul satelor 19.25: „Istoria teatrului liric românesc” (12) — opera „Oedip” de George Enescu (reluare) 20.15: Piese corale 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară de compozitori sovietici 21.15: Carnet plastic 21.30: Cîntece și jocuri populare 22.25: Muzică simfonică.

Programul II 12.15: Concertul pentru violoncel și orchestră de Miaskovski — solist Mstislav Rostropovici, acompaniat de Orchestra „Philharmonia” din Londra, dirijor Malcolm Sargent 12.45: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 13.15: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur (reluare) 13.25: Soliști români de operă: Ana Tălmăceanu, Alexandru Enăceanu, Ioana Nicola și Mircea Buciu 14.10: Jocuri interpretate de fanfară 14.30: Muzică de estradă 15.00: Din folclorul popoarelor 15.35: Actualitatea în țările socialiste 16.10: Muzică ușoară 16.30: Cîntece pionierești 16.45: Cîntă Lucia Roic și Nicolae Tăranu 17.00: Tineri interpreți în studio: pianistul Cristea Zălu și cornistul Ion Vlad, acompaniat la pian de Ecaterina Vaida 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.06: Muzică simfonică cerută de ascultători: Mica serenadă pentru orchestră de coarde de Mozart; Suiță din baletul „Lacul lebedelor” de Cealkovski; Rapsodia I în fa major de George Enescu 19.00: Muzică de dans de compozitori cubanezi 19.30: Teatru la microfon: „Fiul presedintelui” de Eva Curie 20.53: Muzică instrumentală 21.15: Jocuri populare 21.45: Muzică de estradă de Teodor Sibiceanu 22.00: Muzică populară 22.30: Moment poetic: Magda Isanos 22.35: Melodii lirice 23.10—24.00: Muzică din opere și opere.

SÎMBĂȚĂ 30 MARTIE Programul I 5.07: Muzică interpretată de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Melodii populare 6.07: Muzică distractivă 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece populare 6.45: Marșuri patriotice 7.10: Dansuri de estradă 7.30: Sfatul medicului: Îngrijirea dinților 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară 8.30: Uvertură, Scherzo și Finale de Schumann; Introducere și Rondo capriccioso de Saint-Saëns 9.00: Roza vînturilor 9.25: Muzică populară românească și a minorităților naționale 10.00: Melodii de estradă 10.15: Cîntece pentru cei mici 10.30: Poemul simfonic „Tamara” de Balakirev — Orchestra simfonică din Bamberg, dirijor Ionel Perlea 11.05: Arie și duete din operele lui Verdi 11.35: Cîntece și jocuri populare 12.00: Muzică instrumentală: Nocturna nr. 2 în fa diez major de Chopin; Piesa „Amintire” de Smetana-Sadlo; Tarantella de Reichert; Suiță pentru vioară și pian de Dumitru Bugniceanu 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Muzică ușoară 13.10: Fragmente din Suiță pentru orchestră „Mireasa Cocor” de Sabin Drăgoi 14.00: Muzică ușoară 14.30: Melodii populare din Banat 15.00: Concert distractiv 15.45: Emisiune literară: „Primăvara pe ogoare” 16.00: Muzică ușoară 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra de muzică populară „Cernegura” din Piața Neamț 17.10: Muzică din opere 17.50: Știința în slujba păcii 18.00: Preludiu de Rahmaninov interpretate de pianistul Sviatoslav Richter 18.20: Program muzical pentru frunțași în producție 19.00: Scrieri din țară 19.10: Melodii de dragoste 19.30: Muzică de dans 20.15: Cîntă Maria Lățărețu 20.30: Muzică de dans 21.15: Actualitatea literară 21.25: Muzică populară 22.25: Muzică de dans 23.10: Simfonia a V-a în do minor de Beethoven — Orchestra

filarmonică din Viena, dirijor Wilhelm Furtwängler.

Programul II 12.15: Cîntece de pace și prietenie 12.35: Fragmente din opera „O noapte la Venetia” de Johann Strauss 13.15: Din folclorul popoarelor 13.40: Muzică ușoară 14.10: Lucrări muzicale de Ciprian Porumbescu 14.30: Muzică de estradă 15.00: Soliști și formații artistice de amatori 15.30: Suiță a II-a „Romantica” de Iuliu Muresianu 16.10: Muzică corală 16.30: Piese instrumentale 17.00: Melodii din filme de compozitori sovietici 17.30: Insemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Arie din opere 18.20: Actualitatea muzicală 19.00: Muzică populară 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică ușoară, soliști: Cristina Pongratz, Ion Prisdă și Gică Petrescu 20.00: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Cîntece și jocuri populare 21.15: Muzică de dans 21.45: Agendă teatrală 22.00: Muzică de dans 22.31: Sonata nr. 1, opus 78 în sol major pentru vioară și pian de Brahms — interpretată de Ion Volcu și Ferdinand Weiss 23.10: Muzică de dans.

În pagina 4:
PROGRAMUL
DE TELEVIZIUNE

Tiparul executat la Combinatul poligrafic
„Casa Științei”.
Macheta: Vlad Muștescu

...Calități în fața cărora te înclini!...

Mașinile de
ARAGAZ

CARPAȚI I și II

corespunzătoare tuturor exigențelor. Construite din tablă em
lată, cu trei ochiuri, cuptor cu geam și grătar. Model
CARPAȚI II este prevăzut și cu un ceas avertiz

UN PRODUS AL ÎNTRERINDERII INDUSTRIALE DE STAT 1 SEPTEMBRIE - SATU-MAI

*...mîini
îngrijite...*

obțineți folosind
frusele de manichiură produse de
I. I. S. LUDOVIC MINSKY
T. G. MUREȘ